

VIENYBĖ

90th Anniversary Year—1886-1976—90-ieji Sukaktuviniai Metai

90 M. 9 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn, N. Y. 11207

1976 M. BIRŽELIO [JUNE] 11 D.

Telephone
APplegate 7-7257

30 CENTŲ

Danutė ir Rimas Austrai iš Bostono Vilniaus geležinkelio stotyje susipažįsta su močiute Monika Kurapkiene, pussesere Egle Šurkute ir kitais giminičiais.
V. Kapočiaus nuotr.

BOSTONO LITUANISTAI LIETUVOJE

Birželio 7 d. į Vilnių nuvyko grupė JAV lietuvių vaikų iš Bostono. Tai penkiolika 12-18 m. amžiaus mergaičių ir berniukų — Bostono Bendruomenės lituanistikos mokyklos auklėtinių, kurie pirmą kartą nuvyko pamatyti tėvų gimtinės. Juos lydi mokytojos Skirmantė Kondratienė ir Dalia Lazdynienė. Jaunieji turistai vieši Lietuvoje "Tėviškės"

Draugijos kvietimu. Jie susipažįsta su Vilniumi, jau aplankę istorijos ir etnografijos muziejų, pabuvojo Vilniaus Universitete, Respublikinėje bibliotekoje, susitiko su kolegomis studentais, matė lietuvišką filmą "Herkus Mantas".

Bravo bostoniečiai tėvai šitokiam lituanistikos auklėjimo reikalui radę pinigų...

Bostono lituanistikos studentų viešnagė Lietuvoje. Kairėje — studentai susipažįsta su Vilniaus senamiesčiu. Viršuje — juos matome plaukiojant

NEAIŠKI BRAZINSKŲ PADĖTIS

Turkijos laikraščio korespondentas Dogan Ulič Vienybei pranešė, kad Pranas ir Algirdas Brazinskai iš Turkijos stovyklos pabėgo. Spėja, kad jie išvyko į Londoną arba New Yorką. Sako, turėję Venezuelos pasus.

Iš kitų šaltinių patirta, kad Brazinskai tebėra Turkijoje. Jie, sakoma, buvo prisistatę JAV konsulate

Ankaroje. Prašė prieglaudos, tikėdamiesi, kad Liepos 4-osios šventės proga Amerika suteiks amnestiją ir jiems bus leista atvykti į šį kraštą.

Tuo tarpu tikrų žinių negauta. Bet kaip teko patirti, Brazinskų reikalais į Turkiją išskrido BALFo pirmininkė Marija Rudienė. Tikimasi, kad ji spaudai ir visuomenei praneš plačiau.

Į Chicagos lietuvių Marquette parką pradėjo veržtis juodukai

Į lietuvių apgyventą Marquette Park Chicagos miesto dalį jau pradėjo veržtis juodukai. Dr. Martin Luther King organizacijos vardu birželio 15 vakare jie suruošė demonstracijas. Juos lydėjo apie 20 policininkų, nes tame rajone įsikūrė ir Chicagos nacių centras. Juodukams vadovauja kūr. Jackson. Jie žygiavo 71-ąja gatve. Bet toliau į Marquette parką jiems žygiuoti policija neleido. Protingesnieji juodukai smerkia tuos, kurie nori į lietuvių apgyventą rajoną veržtis.

Juodukų centre PUSH, 930 E. 50 St. buvo susirinkę įvairių organizacijų atstovai, daugiausia jau Marquette parke įsigijusieji namus. Juodžiai reikalauja, kad Marquette parke dežuruotų juodžiai policininkai. Susirinkime dalyvavo ir nuvados policijos viršininkas Sam Nolan, taip pat Valstijos tardytojas Bernard Carey. Jie sekė juodukų susirinkimo eigą ir jų reikalavimus.

Nežiūrint viso to, arti Marquette Park prie White Castle restorano, 7100 S. Western Ave., pusmylį nuo paties Marquette Parko, kur yra ir Dariaus-Girėno paminklas ir susipietusios kitos lietuvių įstaigos, ir

vienoje vietoje gyvena daugiau lietuvių, negu bet kur kitur už Lietuvos ribų, policija suėmė 3 juoduosius ir 3 baltuosius už muštynes.

Pietinės Chicagos 31 kunigas: 20 katalikų ir 11 protestantų juoduosius ragina nekreipti dėmesio į nacių, nedalyvauti jų veikloje. Jie ragina su kaimynais gražiai gyventi, nesikišti vieni į kitų reikalus. Jie tai pažymi ir savo bažnyčiose ir parapijiniuose biuleteniuose.

JUOZAS IR ONA KAJECKAI LIGONINĖJE

Washingtono gyveną Lietuvos Pasiuntinys Juozas Kajeckas ir jo žmona Ona, abu ligoniai, gydomi Washingtono ligoninėje.

Onai Kajeckienei, sukiau sunegalavus, tyrimuose atrasta vieno plaučio sukritimas. Padaryta operacija. Kajeckui tikrinama sveikata. Ryšį su tėvais ligoninėje palaiką Kajeckų sūnus Gabrielius, kuris tėvelius ir nuvežė į ligoninę.

Lietuvos garbės konsulas, dr. Julius Bielskis gyv. Californijoje, pergyveno širdies smūgį, bet laimingai taisosi.

Nemune. Dešinėje — svečiuojasi žalioje pievoje su Sakių rajono "Švyturio" kolūkio jaunimu.
V. Kapočiaus nuotr.

was established in 1886 by Juozas J. Paukstys in Plymouth, Pa. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office in Brooklyn, N. Y. **Vienybė** is published bi-weekly by Valerie Tysliava and Joseph N. Tysliava. Editor: Jonas Valaitis; Managing Editor Valerie Tysliava; Assistant Ann Waiwada; Business Manager and Photo Editor Joseph N. Tysliava; Senior Editor Vytautas Širvydas. Contributing Editors: Demie Jonaitis, Juozas Kreivenas, Edvardas Sulaitis, Vytautas Zalatorius.

Subscription rates: \$7.00 for one year. Advertising rates on application. All rights reserved. Editorial and Administrative Offices at 192 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207. Telephone: APplegate 7-7257.

mes

Vytautas Širvydas

Vienybė ir Susivienijimas Lietuvių Amerikoje šiemet mini 90 metų sukaktis, o Lietuvos socialdemokratų partija, kuri mūsų istorijon taip pat yra įrašiusi gražių puslapių, mini 80 metų.

Socialdemokratų partiją, suorganizavo dr. A. Domaševičiaus bute Vilniuje, 1896 m. geg. 1 d. susirinkimas, kuriame dalyvavo: A. Domaševičius, A. Moravskis, A. Birinčikas, A. Gulbinas, F. Kočmarčikas, R. Maleckis, J. Olechnavičius, P. Suknelevičius, F. Deržinskis ir K. Kasperovičius. Vieni buvo jauni gimnazijos studentai, kiti darbininkai. Po trijų metų rusų policija daugelį areštavo ir partiją teko iš naujo atkurti, bet pradmenys jau buvo padėtos. Svečiais tame susirinkime dalyvavo varpininkai dr. K. Grinius, vėliau tapęs vienu nepriklausomos Lietuvos prezidentų, dr. J. Bagdonas, amerikiečių aukomis padėjęs 1900 metais suorganizuoti jų sumanytąjį Lietuvių skyrių tarptautinės parodos metu Paryžiuje (jam padėjo susirinkime dalyvavęs sd A. Moravskis), ir dr. S. Matulaitis. Pasaulio garsenybe, nors ne kokia, vėliau virto F. Deržinskis, kuris Leninui sukūrė slaptąją policiją ir mirė, būdamas jos teroristų galva.

☆ ☆ ☆

Socialdemokratų partijos organas "Darbininkų Balsas" 1899 m. nr. 3 d. rašė: "Lietuvoje, kur sumaskolėjimas eina dideliais žingsniais, tautinis klausimas turi didelę svarbą". Tolygią svarbą jis turi ir dabartinėje Sovietijoje, ir; gal būt, sukurs jai reikalingą, antrąją, tikrai demokratine revoliucija.

☆ ☆ ☆

Aną dieną teko pasiskaityti "The Handbook of Major Soviet Nationalities", kurioj skelbiama kaip "Pirmoji, susistemintų informacijų knyga anglų kalba apie Tarybų sąjungos tautų istoriją, ekonominį gyvenimą, švietimą ir tautines nuotaikas". Knyga 488 puslapių, kainuoja \$25.

Apie lietuvius ir latvius rašo vienas jos redaktorių Frederick Harned, kuris studijavo rusų kalbą bei kultūrą Vanderbilt ir Harvard universitetuose ir dirbo Tarptautinių studijų štabe Massachusetts technologijos institute. Jis dabar yra First National banke, Louisville, Kentucky pareigūnas.

Kodėl leidėjai nerado tinkamo lietuvio ir tinkamo latvio parašyti apie Lietuvą ir Latviją, nežinoma, bet apie estus gavo politinių mokslų profesoriaus padėjėją Kalifornijos universitete, Rein Taagepera, autorių anglų kalba knygos "Problems of Mininations: Baltic Perspectives". Platesnių recenzijų nei apie šią knygą nei apie "Handbook" mūsų diplomuoti akademikai dar nėra paskelbę. Gal dar tokių knygų buvimo nežino?

☆ ☆ ☆

Knygos "Handbook" gale 29-ios palyginimų lentelės, kurios palygina įvairiais atvejais keturiolika Tarybų Sąjungos respublikų. Lentelėje "Bendras išsilavinimas" pirmoje vietoje stovi lepinamoji Rusų respublika, estai gauna trečią, lietuviai ketvirtą, latviai šeštą vietas. Primenama, kad lietuviai, estai ir latviai vienintelės tautos Sovietijoje, kurios vartoja lotynų abecelę, ne kirilicą.

☆ ☆ ☆

Tautos priaugliu lietuviai vienuoliktą vietoje (augo 14-tu nuošimčiu), latviai turi 15-oj, o estai 16-tą vietoj.

Bendrame Sovietijos gyventojų skaičiuje, lietuviai sudaro vieną ir vieną dešimtadalį nuošimčio (1.10). Latviams tenka mažiau vieno: 0.67, o estų nuošimtis dar mažesnis, būtent 0.47. Bendrai imant, slavai Sovietijoje gausėjo 12-ka nuošimčių, lietuviai ir kiti ne slavai 8-iais, azijatai mahometonai net 43-iais, o armėnai ir gruzainai 24-iais.

Imant 1970 metus, lietuvių kiekvienam tūkstančiui priaugo po 15, latvių po 13, estų po 12, rusų po 11, aziatų po 46, armėnų po 41.

Lietuviai savo respublikoje sudaro po 80 gyventojų kiekviename šimte, latviai Latvijoje po 59, estai po 68.

Iš šimto gyventojų lietuvių 1970 metais miestelėnais paskaityta 47, kaimiečiais 53 (1957 metais santykis buvo: 35 ir 65).

UNITED STATES DVIŠIMTMETIS

Siūlosi dvi paralelės, žmonijos gyvenime reikšmingos. Pirmoji — krikščionybė. Ji išaugo iš neoplatozmo, kuris savo ruožtu buvo lyg ir išvada iš Egipto, Mezopotamijos, Graikų ir kitų aplinkinių kraštų mintijimo. Likimas lėmė žydams įsiterpti pagrindiniu faktorium. Ar krikščionybės atsiradime prileidžiame dievybės dalyvavimą ar ne, tai istorijos nekeičia: krikščionybė žmogiškąjį pasaulį pakeitė. Krikščionybės reikšmės nesunaikina ir tai, kad vėliau ją perėmė valdančiosios klasės ir Kristaus vardu pridirbo daug visokios nekrikščioniškos velniavos. Vis tiek su evangelijomis žmonija praturtėjo moraliai ir pasidarė geresnė ar bent įsigijo galimybių geresne pasidaryti.

Antroji paralelė — United States. Likimas lėmė, kad laisvė ir šiaip biznį pamėgę kolonistai sukūrė valstybę ir joje gan tiksliai įgyvendino XVIII a. antrosios pusės šviečiamosios literatūros idėjas. Jau pats valdžios dalinimas į įstatymų leidžiamąją, vykdomąją ir teisiamąją rodo, kad čia lėmė prancūzai. Tiesa, su prancūzų šviečiamosios laikų idėjomis per Europą perėjo Napoleonas, Europoje apsipavidalino tautinė idėja, bet visa tai paskendė kompromisuose su ligi tol turėtų formų paveldėjimu.

United States idėja, kaip ir savo laiku krikščionybė, apsinešė kai kuriomis dulkėmis, apmursijo, bet idėja išliko. Juk tik tą idėją išreiškia Laisvės stovyla New Yorke, aukštai iškėlusį deglą. Tai ne bet koks deglas, tai laisvės šviesa, matoma ne tik per Atlantą, bet šviečianti per visą žmoniją. Ejo ir eina metai, visuose kraštuose apie šią šviesą gandas nenyksta. Žmonės, žiūrėkite — laisvės šviesa. Visi, kas siekiate žmonijos gerovės, savo kraštams duokite šios šviesos! Be šios šviesos pasaulyje būtų tamsiau.

Dar per anksti galutinai apibendrinti šią laisvės misiją, nes ji dar nebaigta. Dar nežinomos tos laisvės formos, kurios gali susidaryti ateity. Vienok United States įnašas jau apčiuopiamas.

United States of America švenčia savo gyvenimo dvišimtmetį. Lietuviai su dėkingumu šia proga turi ko atsiminti: vargo ir nelaimių metais čia rado gyvenimą trečdalis mūsų tautos, iš šio krašto lietuvių ir nelietuvių dėka mūsų tėvynė susilaukė daug paramos, o ir dabar dėl Lietuvos nepriklausomybės visi žygiai būtų mažiau girdimi, jei ne United States laikysena.

Tešviečia Laisvės šviesa daugelį amžių savajam kraštui ir visai žmonijai!

Kviklio premija

Lietuvių Katalikų akademija žurnalisto premiją paskyrė Broniui Kvikliui, dienraščio Draugas redaktoriui. Kai kam tai labai patiko, o kai kam labai nepatiko. Tas patikimas ir nepatikimas rodo, kad premija vertai paskirta.

Man patiko. Ir štai dėl ko.

Bronius Kviklys yra gabus ir

ryškus kovotojas dėl Lietuvos laisvės. Jis — ryškus laisvintojas. Patinka tuo, kad jis nuo tokių asmenų ir veiksmų, kaip ALTas ir VLIKas ir skirtingas ir neskirtingas. Jis pasisako už besąlyginę kovą prieš komunistinę idėją Lietuvoje, bet turi ryšių ir gan gerai pažįsta ne tik dabartinės Lietuvos, bet net ir išeivijos gyvenimą. Jo rašiniuose matyti keista sintezė veiksmiško laisvinimo ir ryšių su tėvyne. Šiais laikais ypač laisvinimo frontuose yra tiek daug ignorancijos ir pasimetimo, Br. Kviklys turi laisvintojo pažiūras ir jas remia neblogu tikrovės pažinimu.

Be abejo, Kviklys vertas ir kritikos. Kaip mes visi, taip ir jis, ieškome faktų, darome apibendrinimus, kai kur surandame tiesos, o kai kur nublūdiame. Bet ir nublūdiimas yra vertingesnis už papūgišką neva išmintį.

Vilnyje ir kitur pasitaiko prieš Kviklį nukreiptų komunistuojančių balsų, o Naujienose ir kt. Kviklys šiuomet yra labiausiai puolamas balsų, nuduodančių patriotus. Aštrus spyglys snaudžiančių ar kitus migdančių patalynė.

Mes ieškome prasmingiausių būdų tarnauti tėvynei. Nėra svarbiausia tai, kad Kviklio ir Vienybės linijos nesutampa. Premijos proga Kviklį nuoširdžiai sveikiname. Nepavark ir neatšipk!

Tėviškės" draugija Lietuvoje

Ryšių su užsienio lietuviais komitetas Vilniuje persiorganizavo ir pasivadino "Tėviškės" draugija. Iš Vilniuje buvusio tuo reikalu susirinkimo ir pasisakymų neišduku, ką tai reiškia. Biznio vedėjas ir toliau lieka V. Kazakevičius. Ir jau vien tai reiškia, kad čia, jei nebus nieko nauja, tai bent ligišiolinis pozityvus darbas nėsumenkės.

"Tėviškės" pirmininku išrinktas Petronis, labai panašus į buv. Karvelių karys, tik jaunesnis. "Tėviškės" vadovybė gan daug pavardžių, vis jau girdėtų. Daugelį tų žmonių išeivijoje pažįstame ir apie juos negerai atsiliepia nebent tie išeiviai, kurie patys tėvynei nėra geri.

"Tėviškės" draugijos veikla nėra iš patogiųjų. Vilniuje oficialiai galimas tik komunistinis junginys, gi išeivijoje turime bent kelias kryptis:

- pažangieji, su kuriais Vilniuje susikalbėti sunkumų nėra,
- reakcininkai, kurie apie jokiais bendras kalbas su Vilniumi ir girdėti nenori,
- reakcininkai, kurie su Vilniumi bendras kalbas leidžiasi tik tiek, kiek tai naudinga antikomunistiniam veikimui,
- antikomunistai, kurie su Vilnium siekia kultūrinio bendravimo ir mikliai išsisuka nuo neprasmingų politinių kalbų,
- neskaitlingi visoki kitoki asmenys ir sambūreliai, kurie blaškosi ant abiejų bedugnės krantų ir beviltiškose situacijose turi vilties surasti sprendimų.

Nukelta į 3 psl.

Vienybė, 1976 m. birželio 11 d.

STEBĖTOJO PASTABOS

Amerikiečiai žydai ir ne žydai įvairiais keliais sugebėdavo parūpinti pinigų Sovietijos policijos persekiojamiems piliečiams, kurių teisių konstitucija neapgina. Komisarai nuo Naujų Metų išleido įsakymą gaunamų iš užsienio tokių "kapitalų" konfiskuoti 65-tą nuosimtį, nės, girdi, komunizmo statytojams tokie kapitalai nepageidaujami. Komisarai apgulė ir iš Amerikos lietuvių siunčiamus siuntinius: apdėjo šimtu nuosimčių jų vertės maitu, o, šalia to, betikrindami, kas siunčiama, geresnius daiktus "nutikrina" tikrintojams. Rusija turėjo revoliuciją, bet jai reikia kitos, kuri krašte igyvendintų piliečių demokratiją.

Lietuvių su talentu pribarstyta po visą pasaulį. Japonijos Kobe mieste su vokiečių susituokusi gyvena nepriklausomos Lietuvos vieno premjerų, Juozo Tubelio duktė, Marija Kuhlman, kuri turi talentą piešti ir suruošė trisdešimties savo kūrinių parodėlę. Kitą ruošia sostinėje Tokyjo.

Lietuvių Piliečių klubas So. Bostone yra pastogė daugeliui lietuviškų renginių, todėl jo gerovė yra visuomenės rūpesčio dalykas. Narių turi 1,200, bet į susirinkimus retai ateina daugiau dviejų šimtų. Pernai mirė 43, bet įstojo veik toks pat skaičius naujų. Klubo nuosavybė įkainuojama trečdaliu milijono dolerių. Pajamų pernai turėjo \$203,547.11, išlaidų \$217,288.09. Nuostolio, reiškia, būta \$13,740.98. Jis neatsirado dėl nenumatytų priežasčių, kurios ateityje, rodos, nepasikartos. Paskutiniiais keturiais mėnesiais pelno turėta \$4,000. Didžiausios pajamos yra iš baro, būtent, \$171,527. Salių nuoma atneša \$6,306.00, o nariai mokestimis sumokėjo \$2,189.

Dabartinėje Lietuvoje ir Lenkijoje galutinas žodis priklauso didru-

GIRNAKALIS: IŠ KAIRĖS IR IŠ DEŠINĖS

Atkelta iš 2 psl.

Ryšių su užsienio lietuviams komitetas gero padarė labai daug. Reikia manyti, kad "Tėviškės" draugija kaip nauja įneš. Ligi šiol visokia veikla, vieni kitų lankymai atrodė pripuolami ir improvizuoti. Vilniuje komitetas dažnai turėjo pagrindo išėiviais nusivilti vien iš nežinojimo sąlygų ir nepažinojimo žmonių. Ar improvizacijų bus daroma ir toliau ir ar tokia taktika manoma esant naudingesnė už planus?

Laikas bėga greitai ir "Tėviškės" draugijos veiklai sudaro naujų sąlygų. Pvz., senatvė ir mirtis išėivius retina. Ypač nukenčia abu kraštutiniai: pažangieji ir reakcininkai. Ateina jaunos kartos, gan skirtingos nuo ligi šiol vyravusių.

"Tėviškės" draugiją sveikinu ir linkiu, kad ją pasveikintų dauguma išėivių. Prie sveikinimų paprastai pridedami ir linkėjimai. Mano linkėjimai būtų toki ("Tėviškės" draugijai ir visiems ją sveikinantiems): visi dirbkime Lietuvos ir Lietuvių gerovei!

Vienybė, 1976 m. birželio 11 d.

siui komisarui Maskvoje, bet lenkuose, atrodo, jo žodis netaip klausomas. Kunigams tikėjimiška veikla ne tiek suvaržyta, ir yra lengviau Lenkijon iš Amerikos turistui nuvažiuoti, arba atsikviesti iš ten svečių. Į Lenkiją galima siųsti įvairių dovanų ir jos neapkraunamos plėšikišku maitu. Galima net padėvėtų drabužių siųsti. Amerikos lenkas gali laisvai nuvykti lankyti savo gimtinį kaimą bei gimines. Yra net amerikiečių lenkų pensininkų, kurie gyvena savo tėvynėje ir Amerikos pensijų dolerius iškeičia patenkinančiomis sąlygomis į zlotus. Žodžiu, amerikietis lenkas gali daug ko daryti komisarų tvarkomoje Lenkijoje, ko negali daryti amerikietis lietuvis savo Lietuvoje. Kodėl toks skirtumas? Gal būt, dėl to, kad lenkai per tūkstantį metų gyveno Vakarų kultūros veikiami, kuomet didrusiai kaip taip vis kiuržo savo tautiniame kiate.

Vokietijos Schwetzinge mirė Biržuose gimęs N. Pelanias, kuris Vokietijon 1944 metais pateko tremtiniu ir 1948 metais iširašė tarnauti Amerikos pagalbinese Kuopose, kurių vienoj ištarnavo net 26 metus.

Mūsų spaudoje pasitaiko klaidų, dėl kurių supykę redaktoriai kaltina "zecerius", o skaitytojai skaniai pasijuokia. Aną dieną pranciškonų tėvo Justino Vaškio straipsnyje "Darbininko 60 metų sukaktis" skaitome: "Negaunant iš bendrovių skolon popiežiaus laikraščiu spausdinti, atrodė, Darbininko dienos suskaitytos". Katalikiškam laikraščiu, kaip Darbininkas, gal ir derėtų ne popiera bet popiežiumi spausdintis, tačiau, kažin, ar tėvas Vaškys tą turėjo mintyje nr. 20...

Dvi naujai išėjusios knygos angļu kalba apie Baltijo valstybes gal būt būtų naudingos iteikti mūsų angļu kalbą vartojančiam jaunimui, nes geri autoriai kalba jose ir apie Lietuvą. Vieną parašė vokietis, Georg von Rauch, vokiečių kalba 1970 metais. Kalifornijos universitetas išleido angļu kalba vertimą, kuris tuo žymėtinas, kad visus vietos vardus rašo taip, kaip juos rašo lietuviai, latviai ir estai. Autorius mano, kad šios tautos turi savotišką "asmenybę" ir nėra galingesnių tautų, rusų ir vokiečių pastumdėlės.

Antroji knyga yra latvio Arvids Ziedonio, ir kitų suredaguota "Baltic History", kurią išleido Ohio State universitetas ir Draugija balistikos studijoms puoselėti.

Robert Morris kolegija jau 20-ti metai Pittsburgh, Pa. suruošia Folk Festival, bendru šūkiu "Unity and Diversity". Šiomet festivalis ruošiamas Civic arenoje, kuri sutalpina 3,000, ir tęsis nuo birželio 17 iki 20. Kiekvienai tautybei paskirta po dvi palapines, vieną tautiniams valgiams, antrą jų gaminiam. Šalia to, suteikiama proga paruošti 12-kos minučių šokių ar muzikos programą. Sutiko dalyvauti jau 24 grupės,

Jauni Lietuvos kunigai vienoje laidotuvėse Panevėžio vyskupijoje praėjusią žiemą. [Nuotrauka ir tekstas iš tėvu Jezuitu leidžiamo biuletenio Mūsų Žinios].

išpirkamos po \$750 bilietų. Vokiečiai, pavyzdžiui, žada prikepti 2,800 bulvinių blynų, o chrovatai 30,000 obuolinių "strudelių". Po areną paprastai vaikšto įvairių tautybių muzikantai, kurie kartkartėmis ima groti, o, kas nori, gali pašokti. Neturime žinių, ar šiomet dalyvaus lietuviai.

Washingtonė nuspręsta šiemet suteikti \$1,046,979 paremti aštuonis senus ir įsteigti penkis naujus Slavų ir Rytų Europos studijų centrus Amerikos universitetuose. Kai kurie tų centrų siekia apimti ir Lietuvą. Daugiausia gaus Columbia universitetas (\$120,000), tiek pat ir Indiana. Ohio State universitetas gaus \$101,000, o Washington universitetas \$104,000. Lietuviai studentai ir akademikai privalėtų rūpintis, kad fondų dalis atitektų ir baltiškosios studijoms.

Pittsburgh, Pa. universitete, kuriame jau yra senųjų Amerikos lietuvių įkurtas Lietuviškas Kambarys, dabar įsikūrė skyrius pavadinamas Pennsylvania Ethnic Heritage Studies Center (Pennsylvanijos tautybių palikimų studijoms centras), kurį pafinansuos ir pati valstija. Centras jau išleido savo pirmąjį pranešimą, Pennsylvania Ethnic Studies Newsletter. Ypatingo dėmesio bus kreipiama sutelkti didelių archyvą, į kurį įeitų Pennsylvanijos tautybių leistoji spauda, organizacijų protokolai, veikėjų ir grupių fotografijos, ateivių laišškai ir į juosteles įkalbėti su seniaisiais išsikalbėjimai. Šiai veiklai vadovauti paskirtas profesorius Frank Zabrosky. Jam, be abejo, būtų malonu išgirsti iš Pennsylvanijos lietuvių turinčių aukščiau minėtos medžiagos. Adresas: Frank Zabrosky, 151 Mervis Hall, University of Pittsburgh, Pittsburgh, Pa.

Amerikos universitetuose plačiai skaitomo Slavic Review žurnalė redakcijos pagelbininke dirba Birutė Lanytė (Lanys). Žurnalas paskelbė taiklią Williams kolegijos profesoriaus R. Misiūno recenziją paskutinės Encyclopedia Britannica laidos, kuri informacija apie Lietuvą ir lietuvius nukėlė iš raidės L skyriaus į "Baltic States", o vietoj to ikišo

vilniečio profesoriaus Meškausko sovietinių tonu parašytą straipsnį apie "Lietuvos sovietinę socialistinę respubliką". Enciklopedijos redaktorai klaidą pamatė ir nusprendė atitaisyti.

Tarybinių penkmečių vaisius Lietuvoje apžvelgdamas, Z. V. Rekašius pastebi: "Vidutinis kolūkiečio atlyginimas (jei tikėti komisarui Dubniui) pernai buvęs 114 rublių mėnesiui, o darbininkams ir tarnautojams atlyginimo vidurkis siekė 142 rublių". Kadangi dauguma kolūkiečių turi "nykštukinius" darželius, kurie duoda gero pelno, nes stropiai prižiūrimi, galima spręsti, kad "kaimietis kolūkininkas Lietuvoje ekonominiai jau susilygino su miestelėnu". Pačioje Rusijoje tokio susilyginimo dar neįvyko, nes, viena, rusai kaimiečiai ne tokie darbštūs kaip lietuviai.

Bendruomenės Švietimo taryba išleido trečiąją Lietuvos tautos ir valstybės istorijos vadovėlio dalį, skirtą mūsų šeštadienio mokykloms. Puslapių 208, iliustracijų 192, kaina \$5.

Tarp kitko, vadovėlis Liublino uniją apsisprendė vadinti "sutartimi", nes, girdi, taip apsisprendę keli mūsų istorikai: Viktoras Gidžiūnas, Kostantas Jurgėla, Antanas Kučas, Simas Sužiedėlis, Juozas Jakštas ir Jonas Dainauskas. Istorikų balsas, gal Dievo balsas, bet šiuosyk, bene netiksliai buvo išgirstas. Sutartys labai retai sukuria naujas valstybes, o unijos dažnai. Unijos vieton tiktų ir žodis "vienybė", nes kilęs iš lotynų "unus", giminaičio mūsų "vienas". Tokiu būdu, Vienybė Lietuvinkų angliškai verčiama ir "Unity of Lithuanians" ir "Union of Lithuanians".

Birželio 14-18 suėjo 35 metai, kaip nežmoniškai buvo suimta ir žiauriose sąlygose iš Lietuvos išdeportuota 34,260 niekuo nekaltų vyrų, moterų ir vaikų. Vienas tų vaikų, Naudžiūnas, dabar atsirado Kanadoje ir spaudoje smulkmeniškai papaskojo savo šurpius pergyvenimus, ir pridėjo savo liudymą prie Armonienės, Jucytės ir kitų.

Lietuviški apmąstymai

ALMUS ŠALČIUS

Leokadija Diržinskaitė naujose pareigose

Gimtojo Krašto gabioji korespondentė V. Petkevičienė telegrama painformavo, kad "Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumo pirmininko pavaduotoja LTSR Aukščiausios Tarybos Sesija išrinko Leokadiją Diržinskaitę, atleidžiant ją iš LTSR Ministrų Tarybos Pirmininko pavaduotojos ir Lietuvos TSR Užsienių reikalų ministrės pareigų".

Ministrė Diržinskaitė yra pirmoji lietuvė pasiekusi šitokio aukšto posto Lietuvoje.

Nemažiau domina, kas gi užims jos vietą? Logiškai tai neišvengiamai turėtų būti Vytautas Zenkevičius, ilgametis LTSR Užsienio reikalų ministerijos valdytojas ir tiek JAV-bių sostinėje, tiek ir Jungtinėse Tautose jau gerai pažįstamas ir respektuojamas asmuo. Jokia kita respublika neturi tokios situacijos. V. Zenkevičiaus patapimas ministru tokio aukšto rango taptų tiesiog "konkurencija" pačiam TSRS ilgamėčiui užsienio reikalų ministrui Gromyko, sugebėjusiam tokį jautrų postą išlaikyti jau veik 30 metų.

Ir Arbit Blatas Vilniuje

Prieš kiek laiko The New York Times rašė, kad "Lithuanian born" dailininkas Arbit Blatas, su žmona, garsiaja Metropolitan primadona Regina Resnik, tapusia režisore, Varšuvos Teatre stato "Fidelio". — O dabar Raimundas Samulevičius (dailininko Antano Samuolio seserėnas) informuoja Gimtajame Krašte, kad žydų kilmės kaunietis, dabar pastoviai gyvenas Venecijoje, lankėsi Kaune ir Vilniuje . . .

Dail. Arbit-Blatas su žmona Regina Resnik, buv. Metropolitan Operos soliste, Lietuvoje.

" . . . Kaip smagu paklausti, kaip šauniai lietuviškai šneka svečias, prieš daugelį metų išvykęs iš tėvynės . . . Svečiai lankėsi prof. A. Gudaičio studijoje, užsiminė, kad pats Ermitažo muziejaus direktorius ruošiasi suruošti Arbit Blato darbų parodą. Sakė Blatas — " . . . pažinau Picasso, Vlaminką, Matisą, Braką, Segal . . . tapiau juos . . . Dabar tie portretai unikaliausia kolekcija . . ."

Blatas sakosi gerai pažinęs ir draugavęs su A. Samuoliu, Šveicarijoje džiova mirusiu dailininku.

"Savo siela aš priklausau šiam peizažui"

Argi nejaudina toks pareiškimas žmogaus, kuriam teko Lietuvoje tebuti tiek trumpai. Juk panašiai prieš mirtį kalbėjo ir Jack Lipschitz iš Druskininkų, dar šiam Jūsų korespondentui, prof. dr. Levo ir Irenos Vladimirovų akyvaizdoje, užsiminęs, kad jei ne Lietuva ir lietuvių liaudies menas jis vargiai būtų tapęs tuom, kuom jis yra . . . Arbit Blatas užtikrino: "Būtinai vėl vyksiu į Lietuvą . . ."

Svarstys žurnalistų bendradarbiavimą su žvalgyba

Amerikos spaudoje gyvai diskutuojama žurnalistų santykiai su žvalgybininkais. Šiomis dienomis McLean, Va. susitikus Amerikos Žurnalistų Tarybos atstovai su CIA atstovais. Bus bandoma ne tiek išgauti žvalgybai taktininkaujančių žurnalistų pavardės, kiek norima išsiaiškinti šitokio bendradarbiavimo-reikšmę laisvai spaudai ir bendruomenei.

Tai labai svarbi tema ir Amerikos lietuvių spaudai. Nemaža aktyviausių lietuvių žurnalistų-publicistų ir net rašytojų yra buvę įvairių valstybių žvalgybos tarnautojais, dažnai panaudoję savo pozicijas ir žinias lietuviškajai (laisvai) nuomonei formuoti. Buvę ir tokių kurie tapę žvalgybininkais visai nutraukę ryšius su lietuvių žurnalizmu.

Už ką pasisakys lietuviai demokratai?

Neseniai skaitėme spaudoje, kad Rhode Island lietuvius demokratų atstovavęs arch. Antanas Varnas išdėstęs savuosius samprotavimus demokratų rinkiminės platformos reikalu. Amerikos lietuviai nudegę nagus su "law and order" republikonu Nixonu dabar lyg norėtų atnaujinti pažintį su demokratais ir naujuoju, beveik jau užtikrintai gausiančiu jų nominavimą Jimmy Carter iš Georgia valstijos. Ypatingai juos domina, kaip naujasis kandidatas suderins savo provinciališką baptistišką religingumą su super-valstybės prezidento makiaveliškais uždaviniais.

Atrodo kad Amerikos lietuviai demokratai turėtų nelaukdami imtis šio aiškinamojo uždavinio, kad vėl neįvyktų panaši tragedija, kaip buvo su "valstybininku" Nixonu. Diskusijas apie religijos įtaką valstybėje jau pradėjo NYTimes redaktorius William Shannon. Jis priėmė, kad religija vaidina ir tebevaidina labai svarbų vaidmenį daugelio žmonių kaip ir Jimmy Carter gyvenime. Aršūs ateistai ir agnostikai rūpinasi, dėl kandidato į prezidentus religingumo. Kaip tai suderinti, neseniai ir šio korespondento klausė žmonės Detroite.

NYTimes rašo: " . . . net ironiška, kad kaip tik ir Carterio Baptistų sekta pripažįsta valstybės atskyrimo nuo religijos teoriją . . . Bet jo tikras ir nuoširdus tikėjimas, gal ir yra priežastis, kodėl Carteris užtaria vargšus ir juoduosius, pritaria daugeliui ateistų liberalų žmonių gerovės siekiantiems projektams".

Amerikos lietuvių demokratų va-

Ona ir Pranas Ozinskai, Argentinos Lietuvių Balso leidejai, savo sodyboje prie apelsinmedžio. Dėl pabrangusių pašto ir popieros išlaidų Argentinos Lietuvių Balsas dabar išleidžiamas kartą į mėnesį. Laikraštis plačiai skaitomas Amerikoje.

dovybė, jei tokia egzistuoja, turėtų nedelsiant susirūpinusiems patarti. Iki šiol nei viename liberališkame demokratiškame laikraštyje dėlto nepasakyta.

Kad ne Bingo . . .

Pravažiudamas lietuviškąsias katalikų parapijas šiais laikais neatstiebi —: Toronte pamatysi didžiausiomis raidėmis Bingo, mažesnėmis Anapolis, o mažiausiomis Lithuanian Cath . . . Niekad neatspėtum kad esi prie Toronto lietuvių gražių Priskėlimo rūmų, nes ir ten tik vienai vienas pavadinimas Bingo. Daugiau savigarbos parodo Lietuvių Namai Toronte, bet ten yra baras Lokys . . . O dabar skaitome, kad New Yorko Lietuvių Kultūros Židinį išlaiko ne Dievas ar tikintieji — bet tas pats Bingo.

Rašo redaktorius P. J.: Nuo 1970 metų Bingo davė 357,029.36 'Bingo! Lietuvių Fondas gali pasislėpti. Ir sekasi Bingo — jei mokesčių nereikia mokėti ir svetimtaučiai gausiai aukoja. Bet numatomam pastatyti šalia Židinio Kryžiai ir paminklui, anot tėvo Baltakio, griešni bingo pinigai visgi nebūsi naudojami — bus praveistas kitas vėjus. Be to ir kiti nusižiūrėję į bingo kasyklas jas taip pat isitaisė. Amerikoje diskriminacijos nėra. Gali katalikai, gali ir "Mėnulininkai" visaip savo dievus garbinti, kaip išmano ir kaip moka.

New York Times apie Lietuvos žydę

Yaffa Eliach, Brooklyno Kolegijoje Judaistikos profesorė cituojama N. Y. Times gegužės 26 laidoje. Ji mokėsi netoli Vilniaus, rūsijoje. Rūsijos buvo toks žemas, kad jame nebuvę galima stovėti. Lentą atstojė rūsio sienos. Naciai tada valdė Lietuvą ir žydams nebuvo leidžiama mokytis, O rūsijoje ji mokė hebrajiškai, žydiškai, rusiškai ir lenkiškai. (Bet ne lietuviškai).

Profesorė pasakojo savo išpuodžius New Yorko Universiteto Baigiamoj Mokykloj, kur vyko "Žydų Tapatybės Svarstymo Konferencija". N. Y. Times korespondentas Israel Shenker rašini pavadino "Conference Ponders Who's a Jew and Why".

Ar nederėtų ir bėgliams, iševiams iš Lietuvos ką nors panašaus sugalvoti? Kartais net juokies, kai Amerikoje gimę, lietuviškai nekalbą vaikai, norėdami įtikti Amerikos piliečiams tėvams, niekad nesiruošiantiems grįžti į Lietuvą, save vadina "lietuviais". . . "Kas yra lietuvis, ir kodėl?" — būtų naudinga konferencija iš tiesų. . .

New Yorkas sunaikino Veščiuono tapybą

Paryžiuje gyvenęs dailininkas Žibuntas Mikšys kaltina, kad kovo 15 New Yorke staiga mirus architektui dailininkui Albertui Veščiuonui, viengungiui atsiskyrėliui, jo kambaryje rasta nesuskaitoma daugybė piešinių, tapybos.

Dailininkas ypač daug tapė 1958-59 metais gyvendamas pietų Prancūzijoje. Mikšio žiniomis, po jo mirties, atėjęs miesto atstovas ir pasižiūrėjęs pasakė viską išmesti. Įsakymo betgi sąrgas nepaklausęs — nusprendęs pasilaikyti 7 drobes ir 63 akvareles.

Kur buvo New Yorko lietuvių ir nelietuvių dailininkų sąjungos? Kodėl Veščiuonas su jomis nepalaikė santykių, kodėl neprasitarė lietuviams bendradarbiams?

"Zaparackas for Congress"

Detroite pastebėti automobilių užsiklijavę "Zaparackas for Congress" plakatus. Tai inž. Algio Zaparacko rinkiminis bandymas. Neteko pastebėti, kad lietuviai politikai saviesiems prastumti būtų suorganizavę ką nors panašaus kaip Amerikos žydai suorganizuoja. O Algis Zaparackas prisimenamas dar iš Augsburgos stovyklos laikų, gerai pažįstamas Detroito lietuviams, tikrai vertas visų lietuvių didesnės paramos.

Kritikuoja dr. Kissingerį

Algimantas Gureckas, bendruomenininkas, aštriai užsipuola Amerikos vyriausybę ir jos užsienių politikos formuotoją dr. Kissinger, buvusį Harvardo profesorių, būk tai jis pataikaujas "rusams". Valdininkas A. Gureckas norėtų Amerikos draugystės su kinais. Gi Amerikos žurnaluose tvirtinama, kad Kissingeris išgelbėjo Kiniją nuo sovietų puolimo, kai jis per Maskvą susisiekė su kinais.

Wienybė, 1976 m. birželio 11 d.

LIETUVIAI AMERIKOJE IR PASAULYJE

VASAROS LITUANISTINĖ STOVYKLA

Jau treči metai iš eilės ruošiamą Lituaništinę stovyklą, suteikianti progą lituanistikai besidominančiam jaunimui pagilinti savo lietuvių kalbos, literatūros ir istorijos žinias. Stovyklas rengia Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos (PLJS) Ryšių Centras, kurio būstinė yra Chicagoje. Kaip pranešama, jau baigta sustatyti šių metų programa ir pradėta registracija. Stovykla įvyks rugp. 15-17 d. d. Kent valstybinio universiteto pašonėje, Ohio valstijoje.

Šią vasarą kursantai galės rinktis iš aštuonių kursų. Lietuvių kalbos dalykus dėstys trys lektoriai: mok. Stasys Barzdukas linksnių mokslą, prof. Antanas Klimas kirčių mokslą ir žodžių darybą, ir kun. Juozas Vaišnys lietuvių rašybą. Prof. Benediktas Mačiūka skaitys du paskaitų ciklus iš lietuvių istorijos: Nepriklausomos Lietuvos laikotarpis ir pokario Lietuva. Literatūrai pakviesti prof. Ilona Maziliauskienė (lietuvių apysakai) ir prof. Rimvydas Šilbajoris (lietuvių poezijai).

Vakarais vyks lietuvių susuktų kinofilmų seansai, o specialiai paskaitai apie Lietuvos laisvinimo bylą pakviestas JAV LB atstovas Washingtono Algirdas Gureckas.

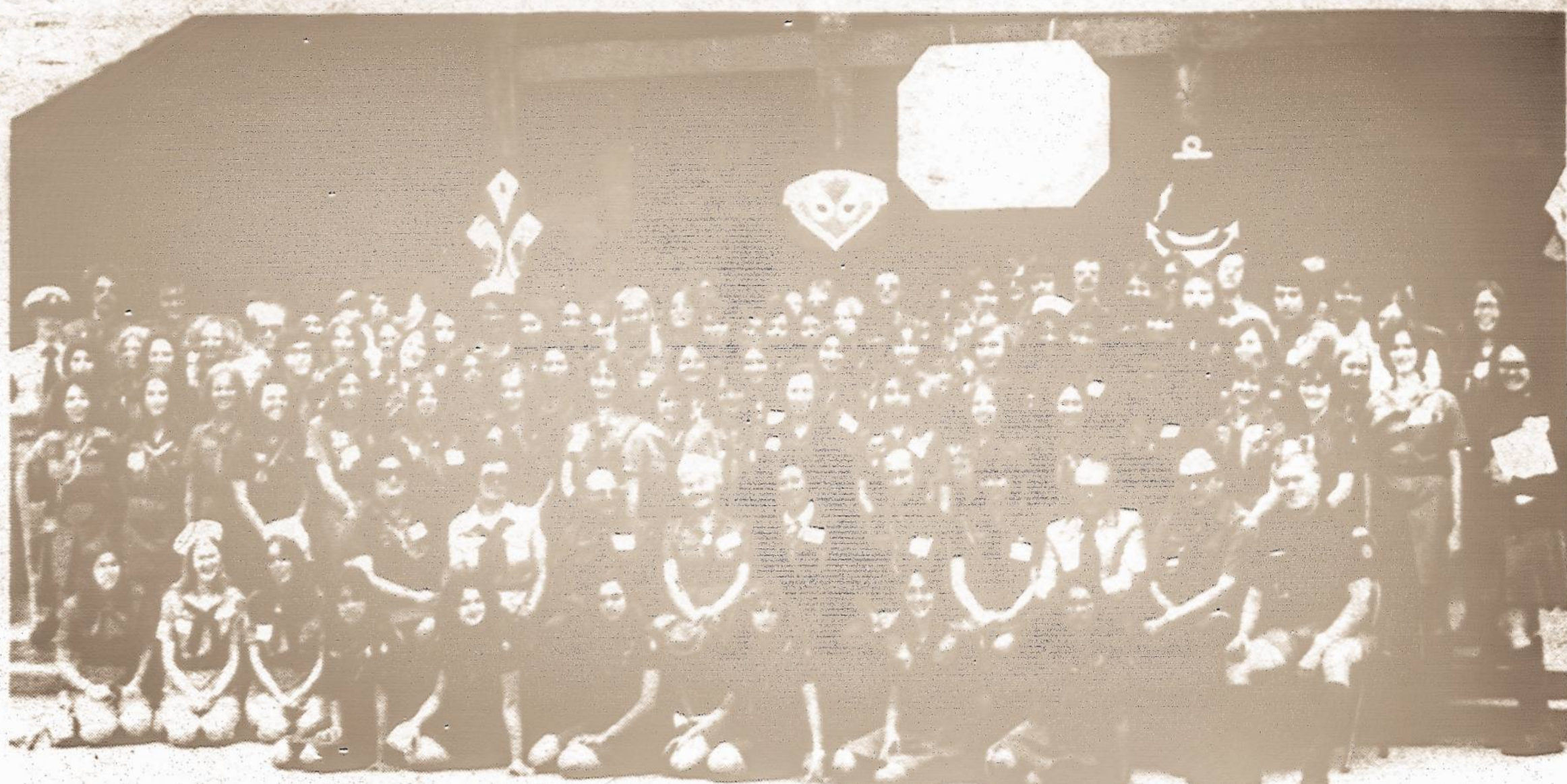
Lituaništinės stovyklos yra skiriamos studentams ir jauniems profesionalams, lengvai kalbantiems, rašantiems ir skaitantiems lietuviškai. Stovyklos kaina \$100 vienam asmeniui, įskaitant nakvynę, maistą ir kitą būtinių aprūpinimą. Suinteresuotieji skatinami nedelsiant registruotis, nes dalyvių skaičius ribojamas iki 45 asmenų. Kreiptis PLJS Ryšių Centras, 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629. RS]

Iš Washingtono mums pranešama, kad svarstant valstybės departamento biudžetą, yra užsimota nubraukti keturių milijonų dolerių sumą, kuri iki šiol buvo skiriama išlaikymui Laisvos Europos radijo programų, leidžiamoms į aną pusę geležinės uždangos, įskaitant ir Baltijos kraštus. Žinoma, išbraukimas iš biudžeto tos sumos reikštų tų programų uždarymą, kurios pasako tiesios žodį apie Sovietų Sąjungą. Programos yra leidžiamos iš Miuncheno 25-kiomis kalbomis. General Accounting Office ruošiasi pateikti Kongresui pasiūlymą sustabdyti Laisvos Europos radijo programas. Kaip kongresas atsilieps į tai, daug priklausys ir nuo to kaip reaguosime mes, amerikiečiai balsuotojai.

Paulius Leonas, angliškiosios knygos "With Liberty and Justice" autorius apdovanotas National Right to Work metiniam suvažiavime Washingtono atžymėjimo ženklu. Šiai organizacijai priklauso 750,000 narių. Jos tikslas ginti amerikiečių darbininkų apsisprendimo laisvę nuo unijų monopolijų.

Gegužės 14 d. įvykusioje bankieto programoje Paulius Leonas buvo paminėtas kaip lietuvis Amerikoje ieškojęs laisvės, kurios teisę individui jis šioje knygoje yra išdėstęs.

Vienybė, 1976 m. birželio 11 d.

Vyr. skaučių, skautų vyčių, jur. Budžių ir Gintarių sąskrydis vykęs geg. 28-31 d. d. B. S. A. Beaumont, Rock Creek, Ohio stovyklavietėje.

Pagerbė rašytoją Antaną Vaičiulaitį

Antanas Vaičiulaitis, Amerikos Balso lietuvių Skyriaus vedėjas, iškilmingai minėjo savo vardadienį, kuriame dalyvavo daug Washingtono gyvenančių lietuvių. Žodžiu sveikino Lietuvos Pasiuntinybės patarėjas dr. S. Bačkis, pranciškonas poetas Leonardas Andriekus, bendradarbių vardu Jurgis Blekaitis, dr. R. Zalubas ir dr. J. Balyš.

Washingtono įvyko etninių respublikonų grupių tarybos suvažiavimas, kuriame dalyvavo 9 lietuviai. Priimta daug rezoliucijų, reikalaujančių prezidentą nedaryti nuolaidų Sovietų Sąjungai (kad būtų ginamos pavergtų tautų laisvės) kad Amerika būtų militariniai pajėgi ginti teisėtus reikalavimus. Vienbalsiai nuspręsta prašyti prezidentą, kad pašalintų valstybės departamento sekretorių Kissingerį!

Asbury Park Press dienraščio korespondentas, Fred Foy gegužės 24-tos dienos laidoje plačiai aprašo 5-tąją pabaltiečių mokslininkų konferenciją, kuri vyko Columbijos Universitete, New Yorke. Po antrašte, "Pabaltijo Valstybės Sovietų Apsiausti", korespondentas aprašo laisvųjų pabaltiečių susirūpinimą, kad rusai emigrantai tų valstybių neužplūstų.

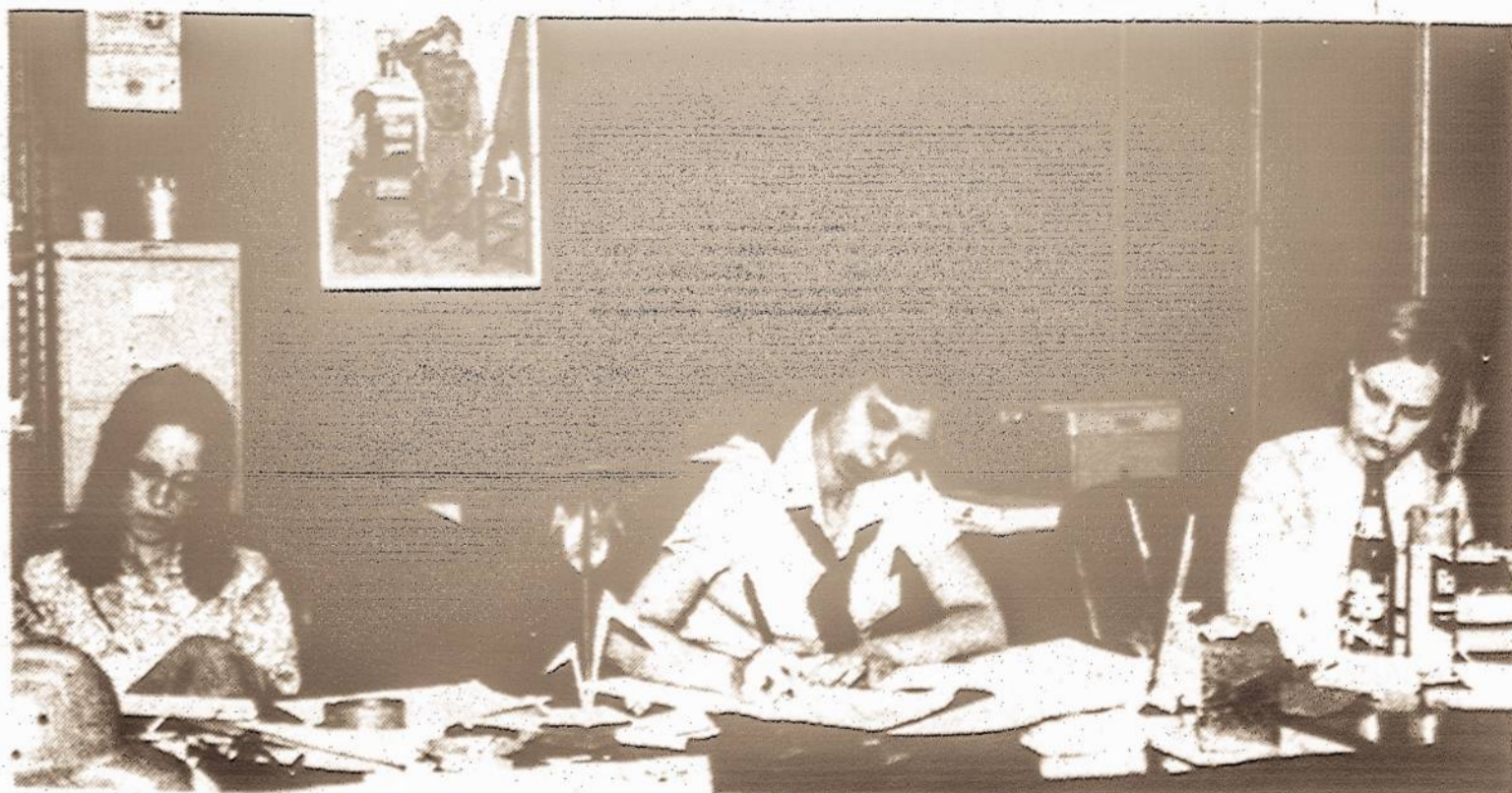
Japonijoje gyvena ir dirba lietuvių kultūros ir literatūros bičiulis, Ikuo Murata. Šis Japonas profesorius, Ohio universiteto kursuose lietuviškai išmoko tiek, kad ne tik skaito, bet ir susirašinėja lietuvių kalba. Tapęs Tokijo miesto ekonomikos kolegijos profesorium, tos kolegijos žurnalas atspausdino jo išverstą iš lietuvių folkloro, "Eglė, Žalčių Karalienė" japonų kalba, ir pereiniais metais, Vyskupo Antano Baranausko veikalą "Anykščių Šilelį", taip pat japonų kalba. Ikuo Murata dalimis yra išvertęs ir minėtame žurnale atspausdinęs Kristijono Donelaičio "Metų vertimą ir netrukus, pasirodys visą šią lietuvių poemą japoniškai. 1974 metais jis lankėsi Lietuvoje, ir susipažino su mūsų filologais, literatais ir rašytojais.

V-tas vyr. skaučių, sk. vyčių, jur. Budžių ir Gintarių sąskrydyje. Dalyvavo: iš k. į d. — vyr. skn. pavad. R. Rupinskas, sk. vyčių skyriaus vedėjas R. Fabijonas. G. Taoras, v.s. V. Šenbergas [pirmasis vyr. skautininkas], Pr. Karalius ir vyr. skn. S. Miknaitis.

Žur. A. Rukšėnas, dr. V. Stankus ir A. Idzelis pravedė paskaitas — diskusijas suvažiavime, Rock Creek, Ohio.

Vyr. skaučių ir skautų vyčių, jur. budžių, Gintarių suvažiavime. Laikraščio Spindulukai redakcija: iš k. į d. — L. Juodiškaitė, T. Šamataiškaitė ir E. Janavičiūtė. V. Bacevičiaus nuotr.

O mums planas svarbul
Vilniaus alkoholinių gėrimų
parduotuvės vedėja

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

RYŠIAI

Nežiūrint, kad pirmuosius turistus iš Amerikos šį pavasarį pasitiko nedraugiškai rusai muitininkai (Helsinkio vaiduokliai!), kultūriniai mainai Lietuvoje gana gyvi. Gegužės pabaigoje Vilniuje italų Emilijos-Romanjos teatras suvaidino F. Skalos "Laimingąją Izabelą" ir K. Goldonio komediją "Kareivis meilužis". Trupė per keturias dienas turėjo penkis spektaklius. Tuo pat metu ten vyko suomių fotografų P. Mutaneno ir M. Savaleineno paroda Joensu miesto kultūros dienų proga. Joensu ir Vilnius yra "susigiminiavę" ir dažnai pasikeičia kultūriniais renginiais ir delegacijomis.

Birželio pradžioje taip pat Vilniuje Hamburgo "Talijos" teatras parodė kelius F. Šilerio tragedijos "Marija Stiuart" spektaklius.

Didesnieji Lietuvos teatrai turi prie kėdžių ausines, panašiai kaip Jungtinėse Tautose ir žiūrova, gali klausytis vertėjo balso savo kalba.

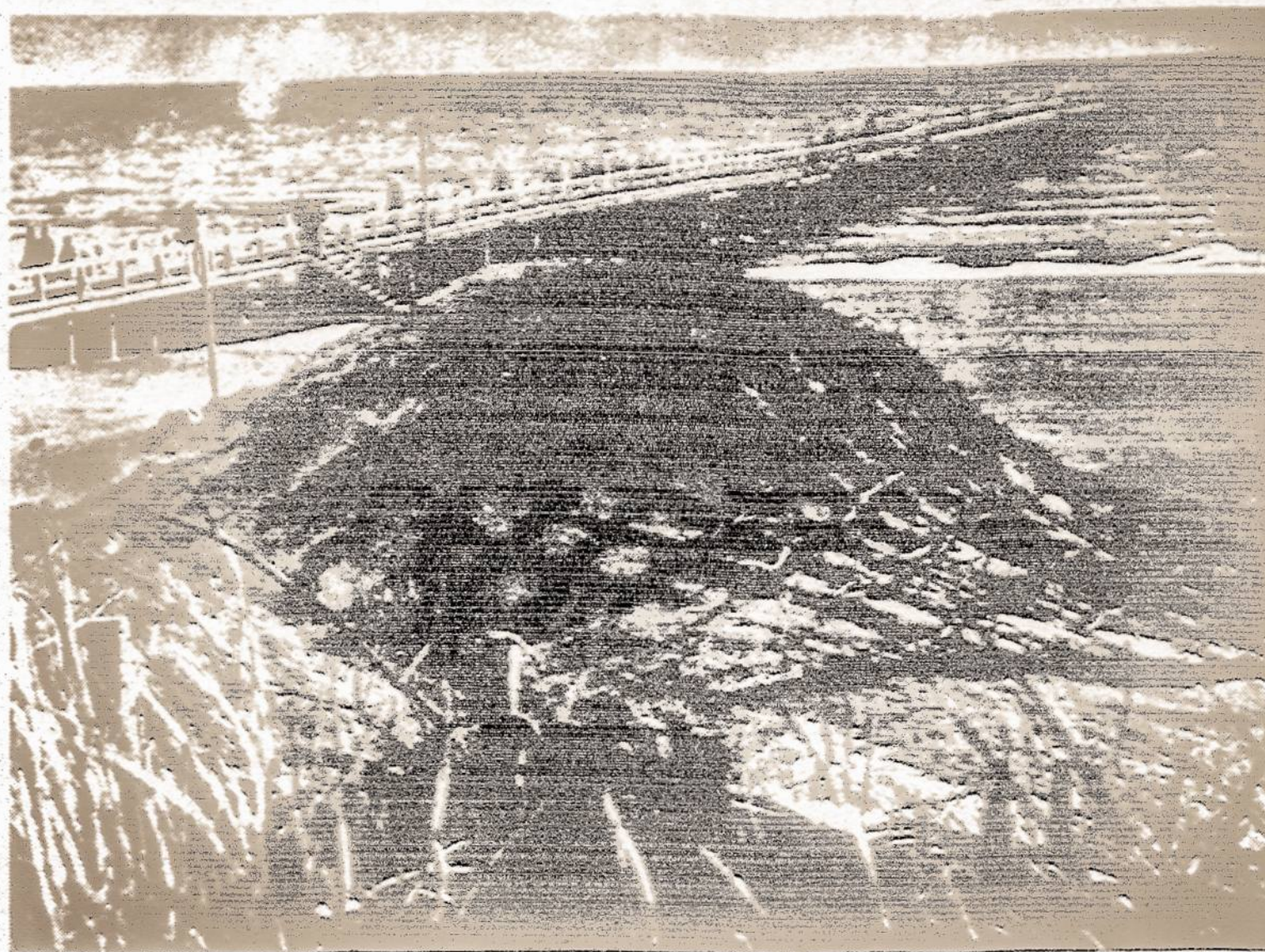
Palanga

Su birželiu Palangoje ir kituose Lietuvos kurortuose prasidėjo vasaros sezonas, nors poilsiautojų netruko ir prieš tai. Nuolatinių gyventojų šis vienas iš seniausių Lietuvos miestų turi tik apie 12,000, bet sezono metu ten vasaroja 80 tūkstančių, o savaitgaliais priplūsta dar tiek. Baltijos bangos, saulė ir smėlis traukia ne tik lietuvius, bet ir svečius iš "broliškujų respublikų". Deja, užsienio lietuviams į Palangą pakliūti beveik neįmanoma, nors rusų ten pilna. Palanga skaitosi pasienio zona, naktimis priėjimas prie jūros suvaržytas, paplūdimio smėlis sugrėbostomas, kad sargybiniai matytų, jei po jį naktį kas vaikščiojo.

Žmonių masės aptarnauti nelengva. Susiduriama su įvairiomis problemomis. Valgyklose ir restoranuose tėra tik 7,000 vietų. Jų didžiausios ir gražiausios yra "Vasara" su 400 vietų, kavinė "Baltija" su 350 ir "Vaidilutė" su 140. Trūksta virėjų ir pagalbinių darbininkų, na ir neretai peilių ant stalo. Pastarosios problemos komunizmas kažkaip iki šiol taip ir nepajėgia išspręsti. Prieš kelerius metus vienoje Lietuvos valgyklų puikavosi užrašas prie išėjimo "Ačiū, kad nepavogėt peilių ir šakučių!"

Automobiliais Palangoje vasarą tegalima privažiuoti tik iki Vytauto g-vės. Įrengta 3,000 vietų apmokamų mašinų stovėjimo aikštelių, nors savaitgaliais su savo "Žiguliukais" ten suvažiuoja iki 13,000 privatinių. Už tai pernai Palangoje autoinspektoriai surašė 6,000 pabaudų. Paplūdimyje šįmet įrengta daugiau persirengimo kabinų, o Vanagupėje statomas 12-kos aukštų vasarnamis.

Paskui vasarotojus į kurortus atseka sceninio meno puoselėtojai. Čia vasarą rengiami koncertai, lite-

Palangos jūros tiltas, kuris keleta kartų audrų buvo apgriautas, bet ir vėl atstatytas. Tiltas žuvautojų labai mėgstamas.

ratūros vakarai, estradinės muzikos festivaliai.

"Poezijos pavasariai"

Šiometinis Lietuvos "Poezijos pavasaris" buvo skirtas poetui J. Janoniui jo 80-ties metų gimimo proga ir koncentravosi aplink Šiaulius, kur poetas kūrė ir gyveno. Šiauliuose ir kitur buvo surengta daugiau kaip 30 poezijos vakarų ir popiečių. Šventėje, kurios organizacinio komiteto pirmininkas buvo Rašytojų S-gos valdybos sekretorius P. Bražėnas, dalyvavo ir lietuvių kaimynai latviai.

Panaši šventė Chicagoje šįmet jau trečią kartą vyko gegužės pradžioje.

Tuo tarpu Rytų Vokietijoje Maskvos ir Berlyno plokštelių firmos "Melodija" ir "Eterna" išleido lietuvių kompozitorių V. Barkausko, B. Kutavičiaus ir V. Juozapaičio styginius kvartetus ilgo grojimo plokštelėse. Muziką įgrojo Vilniaus kvartetas, susidedantis iš D. Katkaus, P. Kuncos, A. Vainiūnaitės ir A. Vasiliausko.

Lektuvai

Lietuvos miestus jungia 33 vietinės oro trasos, kuriomis skraido rusų gamybos lėktuvai JAK-40, AN-24 ir AN-2. Ypač patankėjo reisai, prasidėjus vasaros sezonui. Vien iš Vilniaus kasdien išskrenda 1,200 žmonių, kurių ketvirtadalis skrenda į kitus Lietuvos miestus. Šįmet Lietuvoje lėktuvais numatoma pervežti 800 tūkstančių keleivių, 12,000 tonų krovinių ir 400 tonų pašto. Palyginimui galima pasakyti, kad vien per Kenedžio aerouostą New Yorke kasmet keliauja daugiau kaip 20 milijonų keleivių.

Užsienio lietuviams palengvėjo susisiekimai su Vilniumi šiais metais. Dabar jie Maskvoje, Šeremetovo aerodrome, galės tiesiai persėsti į Vilniaus lėktuvą, kai anksčiau reikėdavo pervaziuoti į Vnukovo aerouostą.

Lietuvos civilinės aviacijos valdyba yra dominuojama rusų net daugiau negu laivynas ar geležinkelis. Dauguma vadovujančių postų yra jų rankose kaip ir lėktuvų pilotavim-

mas. "Lietuviškiausias" keleivių transportas yra autobusai, kurie jungia ne tik miestus, bet ir visus ūkius su rajonų centrais.

Kuršių Nerijos kopas jau seniai saugo draustinio statusas, apribojamas ekonominę ir turistinę veiklą. Nuo šios vasaros gražiosios pajūrio apylinkės miškai taip pat bus geriau prižiūrimi. Jie įeina į naujai sukurta Valstybinį miško parką, kurį tvarko Miškų ūkio ir miško pramonės ministerija. Ji rūpinasi miško želdinimu ir kopų tvirtinimu.

Vaisiai

Begalvojant apie ateitį, Lietuvoje daromos kuklios pastangos praturtinti sodų asortimentą. Kauno Botanikos sode šioje srityje darbuojasi pomologijos skyriaus vedėjas A. Urbonas ir laborantė O. Sideravičienė. Jie nori paskleisti vynuoges, abrikosus, svarainius (ang. quince), persikus (ang. peach), medlievą (ang. buckthorn), gudobelę (ang. crabapple), sedulą (ang. dogwood), sausmedį (ang. honeysuckle), šilkmedį (ang. mulberry), raugerškį (ang. barberry) ir kitus augalus.

Nuo seno Lietuvoje iš vaismedžių auginami tik obelys ir kriaušės, vyšnios ir slyvos bei agrastai, serbentai ir avietės.

Mokslo ir pramonės pažanga taip pat leidžia geriau eksploatuoti miško turtais. Štai pušynai ne tik gerai poilsiu ir medienai, bet ir sakams, iš kurių vėliau gaminami terpentinas, kanifolija, batams tepalas, grindų vaškas, klijai, lakai, skiedikliai ir antikoroziniai mišiniai automobiliams nuo rūdžių apsaugoti. Sakinamos kirtimui numatytos pušys. Vidutiniškai iš vienos pušies gaunama po pusantro svaro sakų — tiek, kad per 10 metų pušies sakai tiek pat verti kiek jos mediena. Vienas sakų sėmėjas paprastai aptarnauja 20 ha miško ir susemia iki 1,500 svarų sakų per metus.

Daugumai pušys teikia naudą, bet kai kam pušų žiedų dulkės sukelia alergijas. Pastarosios problemoms nagrinėti Kaune gegužės pabaigoje vyko gydytojų konferencija.

Apskaičiuojama, kad Lietuvoje nuo alergijų kenčia kas šeštas žmogus. Jas ten tiria prof. B. Padegimo vadovaujama gydytojų grupė Kaune ir gyd. E. Razgausko vadovaujamas alerginis centras Vilniuje, o taip pat ir Druskininkų "Eglės" sanatorijos specialistai. Gal plačiausiai paplitusi alergija yra taip vadinama šienlige, nors įvairių nepageidaujamų reakcijų žmogaus organizme sukelia maistas, vaisiai ir net buto dulkės.

Mokslas

Gegužės viduryje Vilniuje vyko aukščiausio lygio konferencija, kurioje buvo aptartas visuomeninių mokslų, kaip antai istorijos, filosofijos, filologijos, politinės ekonomijos vystymasis. Pagrindinį pranešimą padarė pats kompartijos pirmasis sekretorius P. Griškevičius. Žinia, kad komunistinėje santvarkoje visuomeniniai mokslai yra aukštai vertinami.

Griškevičius informavo, kad šių mokslų srityje Lietuvoje dirba apie 2,800 žmonių, kurių tarpe 50 mokslo daktarų. Jis reikalavo "nuosekliai įgyvendinti moksle partiškumo principą" ir išreiškė džiaugsmą vienu, liūdesį kitu savo pareiškimu, kad "marksizmo leninizmo idėjos" dar tik "turi tapti jaunimo savastimi". Profesorius A. Septulinas iš Maskvos mokė, kaip visuomeniniai mokslai turi būti dėstomi aukštosiose mokyklose. Tarp Septulino klausytojų buvo kitas maskvietis, TS kompartijos centro komiteto atstovas, A. Smirnovas ir daug aukštųjų lietuvių partiečių ir visuomeninių mokslų dėstytojų.

Tuo tarpu birželio pradžioje Vilniuje propagandistai tarėsi, tarp kitko, "kaip toliau gerinti... respublikos ekonomikos ir kultūros pasiekimų propagandą užsienyje". Pranešimus padarė kitas sąjunginio CK propagandos skyriaus vedėjas pavaduotojas V. Sevrukas, Valstybės saugumo komiteto (KGB) Lietuvoje pirmininkas J. Petkevičius, Valstybinio kinematografijos komiteto pirmininkas E. Juškys, respublikos užsienio reikalų ministro pavaduotojas V. Zenkevičius ir kiti.

Lietuvos Aukščiausiosios t-bos prezidento pirmininkas A. Barkauskas vadovavo sąjunginei parlamentarų delegacijai, kuri gegužės pabaigoje lankėsi aukščiausioje pasaulio karalystėje — Nepale, prie Indijos, Himalajų kalnuose. Delegacija buvo priimta ministro pirmininko T. Giro ir pakeliavo po šalį. Anksčiau panašioms ekskursijoms vadovaudavo J. Paleckis.

LIETUVOS GAMINIAI APDOVANOTI MEDALIAIS

Lietuvos pramonės kaimiečiai Leipcigo pavasario mugėje apdovanoti net keturiais aukso medaliais. Medalius laimėjusių gaminių pavyzdžiai rodomi balandžio 1 d. Gimtajame Krašte. Rodomi Panevėžio Ekranų gamyklos kineskopai ir Kauno gamyklos televizijos aparatai. Lietuvos šviesių protų ir gabių rankų kūrybą savinasi Tarybų Sąjunga.

Vienybė, 1976 m. birželio 11 d.

Forgotten Lithuanian Personalities by Encyclopedia Lituanica

By VYTAUTAS ŠIRVYDAS

My son having served in the U. S. Navy, naturally, I am partial to this branch of the U. S. Armed Forces and eagerly search for information about Lithuanians who served, or became distinguished in it. In the four volumes of Lituanica, thus far, I have found mention of two. One is John Matthew Bachulus (Jonas Motiejus Bačiulis), born May 6, 1899 in New Britain, Conn. and graduating from the Naval Academy at Annapolis in 1930 as an aviation surgeon. He retired from the Navy in 1955 with the rank of Captain. In memory of his mother he established at his first Alma Mater an Antanina Kunigonis-Marcinkevičius Bachulus Scholarship fund for students of Lithuanian descent. The fund in 1974 amounted to \$23,217. At the present we have no information if any Lithuanians have used it.

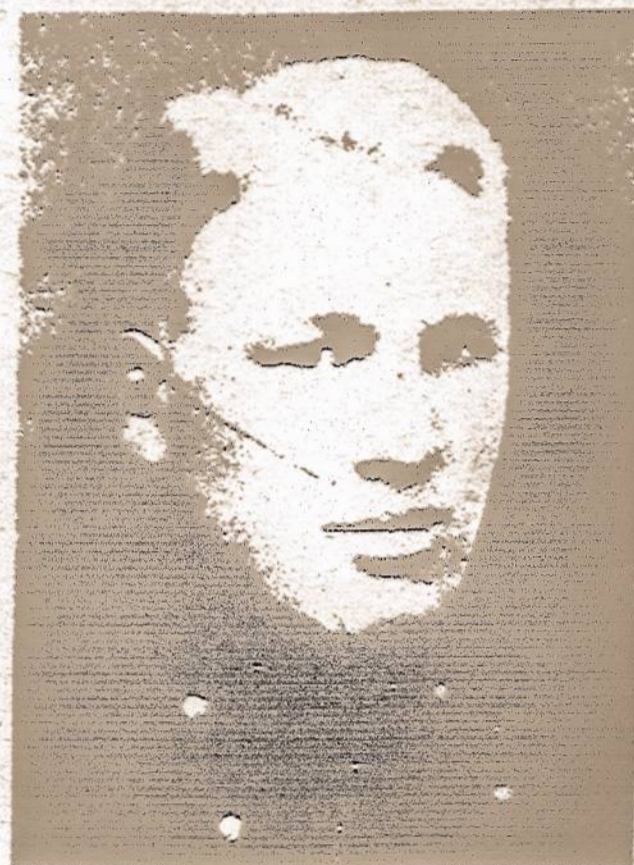
The other Lituanica U. S. Navy man of Lithuanian origins is Fred Edward Bakutis, born Brockton, Mass. Nov. 4, 1912, entering Annapolis Academy in 1931 and graduating 1935. He attained the rank of Rear Admiral Jan. 1, 1963. He retired in June 1969. Among his accomplishments was the successful recovery of Apollo Ten astronauts in South Pacific May 26, 1969.

None of the two are mentioned in the original Lithuanian volumes of the Lithuanian Encyclopedia, but Bachulus appeared in the Additions volume of 1969, which Bakutis missed. The editor of the Lituanica, probably, heard of him when he settled to reside in Brockton, Mass. where Bakutis was born. The author of the article on Bachulus in the Additions volume is left unstated, but the editor was Juozas Girnius.

The third volume of the Lituanica (letters K-M) appeared 1973, but, apparently, its editors, a former professor of philosophy, Simas Sūžiedėlis, and a journalist, Vincas Rastenis, do not read Vienybė, which, besides being the oldest Lithuanian language (with an English Section) newspaper in the world, is one of the most informative about the life of American Lithuanians. In the Nov. 26, 1971 issue of the Vienybė they would have a reprint from the U. S. Navy publication "U. S. Navy Medicine" of an article on a Brooklyn, N. Y. Lithuanian, Anthony K. Kaires (Kairys) who was appointed by the President of the United States as Rear Admiral on May 6, 1971. The editor of this Navy magazine stated: "Kaires is particularly known and admired by the U. S. Navy Medicine as our Dental Corps editor and has published numerous professional articles in the field of prosthodontics".

Besides his own accomplishments, Rear Admiral Kaires is the brother in law of the late Juozas Ginkus, a well known public figure among Lithuanians in New York,

Another U. S. Navy Rear Admiral which the Lituanica has missed is Michael Peter Bagdanovich, a Nashua, N. H. Lithuanian, about whom the local daily once wrote under the heading: "Nashua established fine war record in U. S. Navy". It said:

"Michael Peter Bagdanovich was born in Nashua, the son of John and Agatha (Stanapedis) Bagdanovich. He attended Elementary and Junior High Schools in Nashua and on July 25, 1922 enlisted in the U. S. Navy. He became a student at the Naval Academy Preparatory School, Norfolk, Virginia, in 1923, and in June 1924 was appointed to the U. S. Naval Academy, Annapolis, Maryland. As a Midshipman he excelled in sports, winning fame on the collegiate gridiron. He played end on the National Championship team in 1926, and was nominated for All-America honors as a tackle in his First Class year. He was a member of the Varsity Crew for three years (Captain in the First Class year), and participated in basketball, swimming, and wrestling for four years".

His good Lithuanian physique served him well during those years at Annapolis, both as the scholar and athletic levels. He graduated and was commissioned Ensign on June 7, 1928, after which he progressed in rank attaining that of Captain on March 25, 1945. On July 1, 1955 he was transferred to the Retired List of the U. S. Navy and was advanced to the rank of Rear Admiral on the basis of combat awards.

Rear Admiral Bagdanovich passed away on March 4, 1965 at Los Angeles, Cal

Sniras, May 29, 1976 at Miami, Fla. Formerly of Brooklyn and Long Island, N. Y. Frances (Nee Sabonskis) Wife of The Late Joseph Sniras, Mother of Albin Sniras of Clifton Heights, Pa. Her Funeral was held on Wed., June 2, 1976, 8:30 A. M. Sweeney Funeral Home, Baltimore Pike at Bishop Ave., Clifton Heights, Pa. Mass of Christian Burial 10 A. M. Holy Cross R. C. Church, Springfield, Pa. Interment S. S. Peter And Paul Cemetery, Broomall, Pa.

Why OpSail '76?

Following is a message from Ambassador Emil Mosbacher Jr., former Chief of Protocol of the Department of State and chairman of Operation Sail 1976:

On July 4, 1976, New York Harbor will be host to the largest fleet of sailing ships ever assembled in the Western Hemisphere.

Those of us who have taken part in organizing this event believe that Operation Sail is an especially fitting way for us to recognize the 200th anniversary of the independence of our country. For it was the Port of New York and New Jersey which became the gateway to America for millions of hopeful people from many lands who came to settle our young country. And it was this same harbor which saw vessels laden with goods from the young America leave for ports all over the world where American ingenuity, craftsmanship, and technology began to make us known as one of the foremost commercial nations in the world.

As we prepare to give thanks to our 200 years as a nation, we are mindful of the contributions of seafaring men and women who have passed through this harbor and the other great harbors of the United States and whose spirit and resourcefulness have made us the nation we are today.

I hope that this acknowledgement of our maritime past, which we will witness on July 4, 1976, will help us remember where we were in 1776, who we are today, and what we can dream to become in 2076 as another centennial is celebrated by the generations of Americans who will follow.

I am pleased to invite you to join with us in witnessing the majesty of Operation Sail.

Emil Mosbacher, Jr.
Chairman
Operation Sail 1976

The Lithuanians in America 1951-1975

A CHRONOLOGY & FACT BOOK
COMPILED AND EDITED BY
DR. ALGIRDAS M. BUDRECKIS

This is a volume in Oceana's Ethnic Chronology Series. The series was specifically designed as an introduction to reference material for secondary school and community college students, but is also suitable as a ready reference source for adults. It is also intended to fill the need for educational material on all ethnic groups and their contributions to American life.

This popular, compact, hard-cover handbook contains a chronological section of significant events in the life of Lithuanians in America — social, political and cultural; documentary material illustrating these events; a selective, annotated bibliography to guide the interested reader to more detailed studies and appendices listing helpful information on Lithuanian publications and institutions of all kinds.

Over one million six hundred thousand Americans can claim Lithuanian ancestry, writes Dr. Budreckis in his introduction, yet very little is known about them or their accomplishments. The present study is an attempt to introduce the non-Lithuanian reader to the varied and variegated historical experience of Lithuanians in America. Many of the events and the major portion of documents quoted are rendered into English for the first time.

Dr. Algirdas Budreckis was the Supreme Secretary of the Lithuanian Alliance of America from 1969-1973. He is an officer of the Executive Board of the Supreme Committee for the Liberation of Lithuania, and has held a number of executive positions in other Lithuanian American organizations.
List Price: \$6.50.

For further information regarding review copies, sales or bulk sales to Lithuanian American organizations, write to Oceana Publications, Inc., Dobbs Ferry, N. Y. Contact: Helen Mecs. Phone: 914-693-5944

NEW GUGGENHEIM CONCERT SEASON BEGINS JUNE 26 WITH GOLDMAN BAND OPENING AT SEASIDE PARK

The Guggenheim Concerts by the Goldman Band will launch a new season of free outdoor performances at Seaside Park in Brooklyn starting Saturday, June 26, at 8:00 P. M. This year's Guggenheim Concert at Seaside Park will be presented on Saturdays instead of Thursdays, with all concerts starting at 8:00 and ending at 10:00 P. M. Seaside Park is located at Ocean Parkway and Sea Breeze Avenue in the Coney Island-Brighton Beach area of Brooklyn.

For the June 26 Grand Opening at Seaside Park, conductor Richard Franko Goldman and co-conductor Ainslee Cox will present a program that includes Marche Slave (Tchaikovsky), overture to "The Italian in Algiers" (Rossini), finale from Symphony No. 9, "From the New World" (Dvorak), Karelia Suite (Sibelius), Malaguena (Lecuna), "Wine, Women and Song" (Strauss), Intermezzo and Farandole from "L'Arlesienne" Suite No. 2 (Bizet). The program will conclude with "Seaside Park" march, composed by Richard Franko Goldman last year in honor of Seaside Park.

Special evenings will feature music of Eastern Europe, France, England, Vienna and Italy.

The 59th Guggenheim Concert season includes performances at Lincoln Center's Damrosch Park on Wednesdays, Fridays and Sundays, and in Forest Park, Queens on Thursday evenings.

LIETUVIŠKOJE CHICAGOJE

LB Vidurinių vakarų apygardos gausus suvažiavimas įvyko 1976 m. gegužės 2 d. Jaunimo centre. Dalyvavo iš 14 apylinkių 118 atstovų ir kelios dešimtys svečių. Išrinko naują valdybą ir revizijos komisiją. Suvažiavime buvo trečdalis jaunesnės kartos atstovų, kurie gyvai reišėsi LB svarstymuose.

☆☆☆

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė įsigijo nuosavus namus, kurie gegužės 1 d. buvo pašventinti ir atidaryti. Ta proga susirinko apie 300 šaulių bei svečių. Šaulių meno vienetai atliko gražią programą, o svečiai vaišinosi ir šoko prie geros muzikos.

☆☆☆

Lietuvių Fondo suvažiavimas įvyko gegužės 15 d. Jaunimo centre. Taryba, valdyba ir kontrolės komisija padarė pranešimus iš kurių paaiškėjo, kad fondas jau telkia antrą milijoną. LF per visą laiką yra davęs 354,612 dol. pelno, kuris išdalintas lietuvių švietimo ir kultūros reikalams. Suvažiavime dalyvavo 119 atstovų su 3,348 balsais.

☆☆☆

Gegužės 23 Jaunimo centre susirinko apie pustučio šimto Chicagos visuomenės veikėjų, kurie pagerbė Draugo redaktorių Bronių Kviklį. Jam buvo įteikta LKM akademijos žurnalistinė premija. Premijos mecenatas kun. dr. Juozas Prunskis įteikė Br. Kvikliui \$1,000 čekį. Laureatas, padėkojęs mecenatui ir susirinkusiems už pagerbimą, laimėtą premiją perskėlė pusiau: 500 dol. paskyrė Draugui, o kitus 500 dol. paskyrė skautų spaudai. Tai kilni nesavanaudiška dorybė, visi gausiai plojo. Redaktorių Br. Kviklį sveikino Skautijos atstovai. Be to Br. Kviklį raštu sveikino apie 50 sveikintojų iš Amerikos, Kanados, Vokietijos, Australijos ir Lietuvos mokslo draugai.

☆☆☆

Gegužės 8-9 ir 15-16 dienomis Marijos aukštesnės mokyklos audi-

torijoje buvo pastatytos 3 lietuviškos operos: 'Juodas laivas' — Jeronimo Kačinsko, 'Gintaro šaly' — J. Gaidelio ir 'Priesaika' — V. Marijošiaus.

Dainavo operos choras, šoko J. Puodžiūno studijos mokiniai, grojo Chicagos simfonijos orkestras. Solo roles atliko solistai: St. Baras, Br. Jančys, V. Liorentas, M. Momkienė, R. Mastienė, Alg. Brazis, J. Savrimas, D. Stankaitytė, J. Vaznelis ir Steffan Wicik.

Chicagos visuomenė gausiai lankė visus 4 operų pastatymus. Operai dirigavo gegužės 8-9 ir 16 d. Vyt. Marijošius, o gegužės 15 d. Aloyzas Jurgutis.

Korespondentas

Inž. Valdas Adamkus, JAV Gamtos Apsaugos Komisijos narys, su delegacija vėl išvyko į Tarybų Sąjungą. Prieš kelis metus jis entuziastiškai Gimtajam Krašte išgyrė lietuvių pastangas apsaugoti Lietuvos gamtą, bet paskui Tėviškės Žiburio to išsigynė.

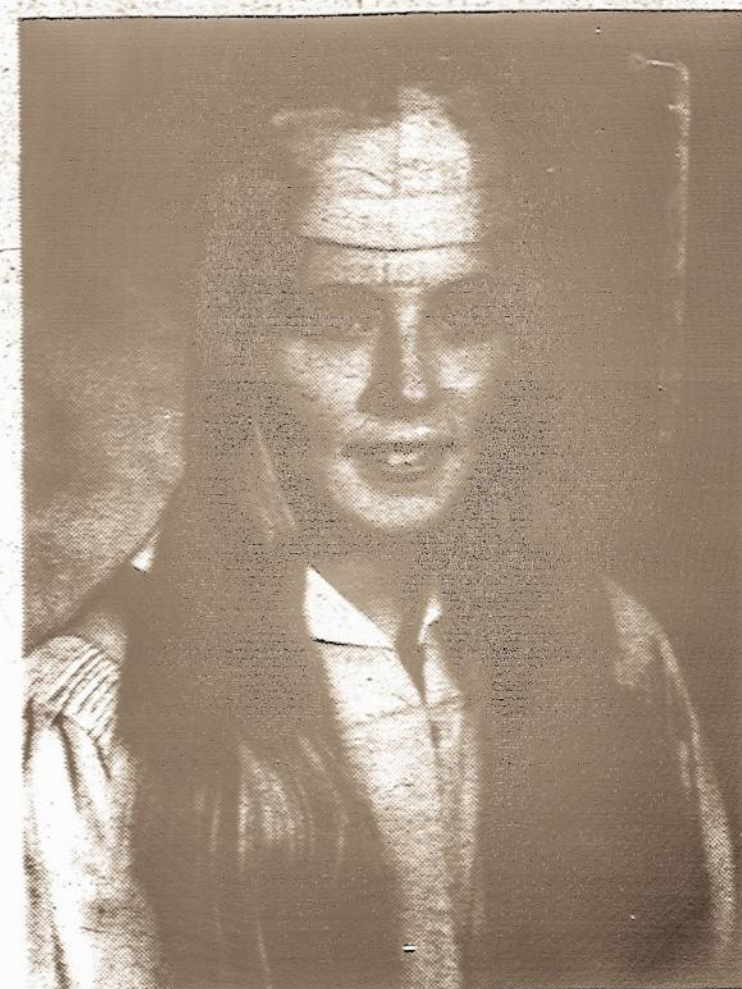
Sol. Dalia Kučienienė, kuri vadovavo dail. R. Viesulo parodos atidarymo iškilinėms Čiurlionio galerijoje. Po atidarymo vyko viešas pašnekesys su dailininku Jaunimo Centro kavinėje. Nuotraukos Ed Šulaičio

Dail. Romas Viesula, tarptautinio garso dailininkas-grafikas dailinasi mintimis su dailės mėgėjais, atvykusiais į jo parodos atidarymą Čiurlionio galerijoje. Jo darbų paroda čia tęsiasi nuo gegužės 14 — iki 23 dienos. Dail. A. Valeška [kairėje], parodos atidaryme pasakė kalbą.

Lietuvos filmų programa, kurią surengė Lietuviškų Filmų Archyvas (vad. E. Šulaitis), įvykusi gegužės 22 d. praėjo su dideliu susidomėjimu. Don Varnas posto salė buvo perpildyta žiūrovais, nežiūrint kad nebuvo daug progų apie šį renginį pagarsinti mūsų šalyje spaudoje. Taip pat, dėl techniškių kliūčių atsakius jėzuitų Jaunimo Centro salę, rengėjai per trumpą laiką turėjo ieškoti naujos vietos. Tačiau viskas išėjo stebėtinai gerai. Buvo parodyti 4 filmai. Ypatingai filmai apie 1975 m. dainų ir taut. šokių šventę Vilniuje bei filmas apie Čiurlionį sukėlė didelį susidomėjimą. Prie filmų rodymo aparato gerai darbavosi Vl. Rasčiauskas. Žiūrovų pageidavimu, rudenio pabaigoje yra numatoma daugiau panašių programų.

BAIGE MOKYKLĄ

Laima Šulaitytė

Onos ir Edvardo Šulaičių namuose Ciceroje birželio 6 d. įvyko pobūvis jų dukros — Laimos mokyklos baigimo proga. Čia susirinko daugiau negu 30 svečių ne tik iš artimų vietų, bet ir iš toliau. Jie visi pasidžiaugė Laimos laimėjimais moksle, o taip pat ir kitose srityse. Laima ne tik baigė šv. Antano pradžios mokyklą, bet taip pat ir lituanistinės mokyklos 8-tą skyrių ir aukšt. lit. mokyklos 6-ją klasę. Mokykloje ji buvo tinklinio komandos kapitone (komanda laimėjo antrąją vietą Cicero ir apylinkių turnyre) ir sodaliečių draugijos vicepirmininke. Be to priklausė ateitininkėms bei skautėms. Atstovavo savo mokyklą "Science Fair" įvyksioje Museum of Science and Industry. Dažnai yra pasirodžiusi su deklamavimu lietuviškuose renginiuose ir per lietuvių televiziją. Taip pat šoka taut. šokių grupėje.

Rudenį Laima tęs mokslus katalikiškoje mergaičių gimnazijoje Westchester, Ill. Laimos brolis Edvardas jau antri metai mokosi jėzuitų vedamoje St. Ignatius College Prep. School, Chicagoje.

Vienybė, 1976 m. birželio 11 d.

LB Vidurio Vakarų apygardos suvažiavimo atstovų dalis Chicagoje Jaunimo centre gegužės 2 d. švietimo vadovas mokyt. J. Plačas daro pranešimą. A. Šimkaus nuotr.

MAČIUS FILMŲ IŠ LIETUVOS

Ciceriškis Edvardas Sulaitis turi nemažą Lietuvos filmų rinkinį ir jį nuolat papildo. Įdomu pamatyti. Sulaitis panūdo parodyti. Rodė gegužės 29 d.

Su jezuitais sutarė rodyti Jaunimo Centre. Paskelbė. Ėisim žiūrėti. Bet tris dienas prieš rodytą jezuitai Sulaičio filmams atsakė sašę. Mat, Jaunimo Centras priklauso nuo visuomenės aukų. Jezuitai negali leisti į kontroversinius veiksmus. Kažkieno intervencija jezuitus išgąsdino ir jie volens nolens turėjo sašę atsakyti. Sulaitis skubiai persiorientavo į Don Varnas posto sašę. Filmus rodė. Talkino Rusk. Techniškai rodytą reikia laikyti patenkinamu ar net geru. Nors vakaras buvo nepatogus, patalpos gautos per skausmus, bet ir žiūrovų prisirinko gal apie šimtą. Renginys pilnai pavyko.

Matėme Čiurlionio metus Lietuvoje. Lietuviai mokėjo Čiurlionį paminėti ir pagerbti. Čiurlionis vertas lietuvių, o lietuviai buvo verti Čiurlionio. Prisiminė ir vysk. M. Valančiaus šimtmetis, kuriam dabartinė Lietuva buvo santūri. Na, bet jeigu ir Valančius būtų ten taip pagerbtas, kaip buvo gerbtas Čiurlionis, tai kam tada reiktų kalbėti apie Lietuvos laisvę ir išlaisvinimą? Mūsų sąlygose Valančiaus minėjimas ir pagerbimas buvo išėivijos darbas. Dabar tie metai jau praėjo ir galima į išėivijos sašinę kreiptis: Ar jau visos ugnys baigia gęsti? Juk mūsų visuomenėj vysk. Valančiaus klausimu judėjimo beveik nebuvo. Vienas kitas laikraštis paskelbė kelis įdomesnius straipsnius, o iš studijų tai išstenėtas perspausdinimas nepriklausomybės laikų leidinio.

Matėme Lietuvą dainų ir šokių šventėje. Sako, Lietuvoje ešą apie 300,000 meno saviveiklininkų. Iš jų apie dešimtą dalį geriausiai pasiruošusių atrinko ir suvežė į Vilnių. Šiaip svetelių į Vilnių tiek priguzėjo, kad kai kur ir praeiti nebuvo kur. Filme matėme ne tik estradas, bet ir šokančius, dainuojančius, grojančius ir šiaip visokias išdaigas darinėjančius gatvėse. Vilnius pasidarė lyg koks liaudies saviveiklininkų karnavalas. Filme matėsi kai kas iš broliškų respublikų, bet tai nuskendę kaip svečių pajvairinimas. Prisiminiau, kad išėivijos lietuviai šiais metais dainų šventės surengti neįstengė, bet rengia šokių šventę. Matysime Chicagoje Labor Day metu. Kiek žinoma, šokėjais bus ko pasirodyti ir prieš Lietuvą. Bet ar mūsiškiai šokių sāviveiklininkai nebus verti, kad juos stebėtų bent kokios trys dešimtys tūkstančių žiūrovų? Sunkus jums, surembėjusiems seniems uždavinys, ar išsijudinsite?

Filme matėme modernią Lietuvos mokyklą. Puiku. Lietuva miela, didžiukis tokia mokykla. Sako, kad trečdalis Lietuvos vaikų eina į naujas mokyklas. O būtų įdomu pamatyti eilinę, ne parodomąją prekę. Ar tikrai naujose mokyklose išaugins naujus žmones, kurie dėl tėvynės ryšis net ir susideginti?

Šimtamečių Lietuvoje netrūksta. Viena senutė klausia kitos: Kiek tau metų? Ta atsako: Tai kad aš nežinau! O iš abiejų pokalbininkų taip ir

kyšo po šimtinę metelių. Taip sumaniai suregostas filmas "Šimtamečių godos".

Filmų programa pasibaigė. Kada ją tęs?

Tik ant galb: kas tie tokie, kurie tų filmų patys bijosi ir kitus spaudžia nežiūrėti? Ar ir tie geri lietuviai, kur visa širdimi nekenčia bet ko, kas tik iš Lietuvos? Kūkačiai bei diršės irgi tariasi ešą geresni už kviečius. Tik kūkačius sijoja paprastas sietas, o žmones sijoja istorijos ietas.

MENO MĖGĖJŲ PARODA

Meno mėgėjų paroda, suruošta Jaunimo Centro meno kursų baigimo, proga, vyko Jaunimo Centre gegužės 7-16 d. d.

Parodoje savo darbus išstatė kursų lankytojai, bet buvo pakviesti dalyvauti ir kiti meno mėgėjai. Šiais metais Jaunimo Centre veikė audimo, keramikos, margų rišimo, tapybos ir vaikų meno pamokos. Dėstytojai buvo Janina Kinkienė, Marija Gaižutienė, Raminta Lapšienė, seselė Mercedes ir Danguolė Stončiūtė. Kursų organizatorė ir vadovė buvo Julija Smilgienė.

ŽURN. JULIJONO BŪTENO AKADEMIJA

Žurn. Julijonas Būtėnas, prieš 25 m. grįžęs iš V. Europos į okup. Lietuvą, į rezistencinės kovos lauką, žuvo 1951 m. gegužės mėn. pietinėje Lietuvoje. Jo ir visų žuvusių už Lietuvos laisvę prisiminimo akademią surengė Lietuvių Žurnalistų Sąjungos centro valdyba, gegužės 9 d. jezuitų koplyčioje. LZS CV pirm. kun. J. Vaišnys atnašavo mišias. Po jų Junimo Centro didž. salėje įvykusioje akademijoje dalyvavo 400 žmonių.

IŠ LAIŠKŲ REDAKCIJAI

Gerb. Redaktoriau,

Prie ko priėjo mūsų tautiečiai? Štai paskutiniame Vienybės nr. gegužės 28 buvo paskelbta, kad gegužės 29 d. Jaunimo Centro apatinėje salėje bus rodomi Lietuvos kino studijos pagaminti keli filmai. Jūsų pranešimas tur būt nurašytas nuo panašaus skelbimo, kuris pasirodė Drauge gegužės 21. Skirtumas yra tik toks, kad Draugo patalpintas skelbimas — pranešimas neturėjo prierišo "Lietuvos kino studijos gamintų filmų programa" bet nekaltai "lietuviškų garsinių filmų programa".

Ar tą filmų seansą ruošė Jaunimo Centras ar Lietuvių Foto Archyvas, nežinau, bet vakaro šeimininkas turėjo vienai ar kitaip būti kun. Algimantas Kezys, kadangi jis vadovauja ir vienai ir kitai įstaigai. Kun. Kezys, būdamas fotomenininkas, suprato svarbą mums tautiečiams parodyti filmų iš Lietuvos. Bet atsirado toks, kuris jam "bizūnu" norėjo pavaišinti.

Štai po skelbimo pasirodymo vienas paskambino kun. Keziui su paraginimu tokius filmus nerodyti "jeigu jis tik žino kas jam gera". Toks tipelis galėjo būti iš RB. Laikant aukštą poziciją lietuvių tar-

Chicago aukšt. lit. mokyklos direktorius J. Masilionis sveikina baigusius Cicerio lit. mokyklas gegužės 23 d. Šv. Antano parap. salėje.

Šv. Antano parap. pradinės mokyklos liuanistinės klasės 8 skyriaus mokiniai su direktoriumi kun. dr. A. Juška ir auklėtoja dr. B. Motušiene per išleistuvių programą gegužės 23 d. Ši mokykla tėra tik viena iš poros mokyklos Amerikoje, kuri lietuvių kalbos pamokas turi kiekvieną dieną.

pe, vargšas kun. Kezys pabijojo žmogaus paraginimo, ir tą savaitgalį jo nesimatė Chicagoje, nes turėjo "netikėtai išvykti į kitą miestą skubiems reikalams atlikti".

Gegužės 28 ir 29 d. d. per Aldonos Daukienės vad. radijo programą buvo skelbima, kad Lietuvos kino gamintų filmų seansas ruošiamas Don Varno Poste prie Western Avenue. Ar tai buvo apmokėti skelbimai ar ne, nepavyko sužinoti. Bet tuojuo išlindo yla iš maišo, kad filmų seansas nebus Jaunimo Centre.

Klausimas kyla, prie ko priėjo mūsų tautiečiai? Prisimenant liaudies priežodį "tušti indai — garsiai skamba" pasižiūrime į mūsų koloniją, kaip keli netikėliai grąšina mūsų visuomenės veikėjus nerodyti to, ko žmonės nori matyti ir myli. Tokie netikėliai yra beširdžiai ir vieton rodyti tautinę meilę ieško ir trokšta garbės!

Mindaugas Bajorūnas
Chicago, Ill.

ALTos pirmininkas, dr. K. Bobelis, turėjo pasitarimą New Yorke su VLIKo pirmininku, Daktaru dr. J. K. Valiūnu. Buvo aptartos tolimesnės bendro darbo gairės.

Kun. J. Stankevičius, Cicerio lietuvių parapijos klebonas, įteikė diplomus Cicerio pradinės ir aukšt. liuanistikos mokyklų mokiniams baigimo diena — gegužės 23 d. 8 skyrių diplomą gauna Laima Šulaitytė.

Nuotraukos Ed. Šulaičio

U. S. Chess federacijos organas Chess Life and Review birželio laidoje įdėjo didelę fotografiją Vlado (Walter) Karpuškos, chicagiečio šachmatininko, mirusio šv. Kryžiaus ligoninėje kovo 27 d. Antraštę uždėjo "A Sad Loss For Chess". Fotografiją parūpino Jonas Mališka. Karpuška ėjo 69 metus ir buvo veiklus taip lietuvių taip amerikiečių šachmatų rateliuose.

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

LIETUVIŲ ŽAIDYNĖS TORONTO MIESTE

Gegužės pirmąjį savaitgalį Š. Amerikos lietuviai sportininkai buvo suskridę į Toronto miestą, kur buvo pravestos metinės žaidynės krepšinyje ir tinklinyje. Čia suvažiavo komandų ne tik iš aplinkinių vietovių, bet buvo ir iš toliau, pav. Chicagos, Detroito, Bostono, New Yorko bei kitur.

Kaip jau įprasta, tokiose žaidynėse didžiausias dėmesys skiriamas vyrų krepšiniui. Šį kartą sėkmingai meistro titulą apgynė Bostono atstovai, kurie dar prie to pridėjo pernai taip pat turėta vyrų tinklinio meistrystę.

Bostonas šį kartą baigmėje supliekė Chicagos Nerį, kuri čia atvažiavo be didesnių pretenzijų į finalistus. Vid. Vakarų apygardoje turėjusi pasitenkinti antrąja vieta, Neris taikstėsi maždaug į trečią vietą. Tačiau šį kartą Neris atsirevanšavo Vid. Vakarų apyg. laimėtojams — Chicagos Lituanicai ir ją sulupo 84:83. Tačiau baigmėje Neriai buvo per sunku išsilaikyti prieš stiprią Bostoną. Neries komandoje šį kartą pagrindiniu smuiku groję jaunieji, buvo priversti pasiduoti fiziniai stipresniems bostoniečiams. Bostonas laimėjo 107:94. Laimėtojų komandoje daugiausia taškų sumedžiojo Ambroze (36), o Neris — R. Butkus (33).

Kitose krepšinio klasėse Neris buvo nesulaikoma.

A klasėje Neris baigmėje įveikė Lituanicą 61:48 (čia gerai pasirodė J. Stankūnas ir A. Butkus iš Neries vyrų penketuko), jaunių B klasėje Neris, nors ir sunkiai, bet pelnytai laimi prieš New Yorką 47:44, o jaunių C klasėje Neris visai be pasipriešinimo atskaito Bostonui 103:30.

Chicaga ir kaimyninis Cicero vyravo ir moterų bei berniukų tinklinyje. Prie pergalių krepšinyje Neris pridėjo dar vieną titulą — laimėjo jaunių tinklinyje. Neries vaikinai 5 setų kovoje nugalėjo Toronto Aušrą.

Moterų tinklinyje pirmą vietą išplėšė Cicero Vėtra, kuri buvo netoli pergalės ir mergaičių A klasėje. Pirmose rungtynėse ji nugalėjo Chicagos Žarą, bet antrose turėjo supasuoti prieš šią dar neseniai įsisteigusią, bet gerai susiorganizavusią komandą. Žarai atiteko meistrystė ne tik mergaičių A klasėje, bet ir B kl.

Buvo žaidžiama ir moterų krepšinyje. Čia, kaip paprastai buvo poros Kanados komandų tarpusavio persižaidimas: Šį kartą laimėjo Vytis, nugalėjusi Aušrą.

Publikos susidomėjimas šiomis žaidynėmis buvo nemažas. Baigmės rungtynes stebėjo arti 2,000 žiūrovų, kas pavyzdžiui didžiajai Chicagai su šimtu tūkstančių lietuvių atrodo kaip pasakiškas būrys (čia jeigu ateina 300-400, tai jau būna dyvai). Be to, žaidynės susilaukė atgarsio ir vietinėje kanadiečių spaudoje, net ir didžiulėmis antraštėmis, ko Chicagoje irgi niekada neteko matyti.

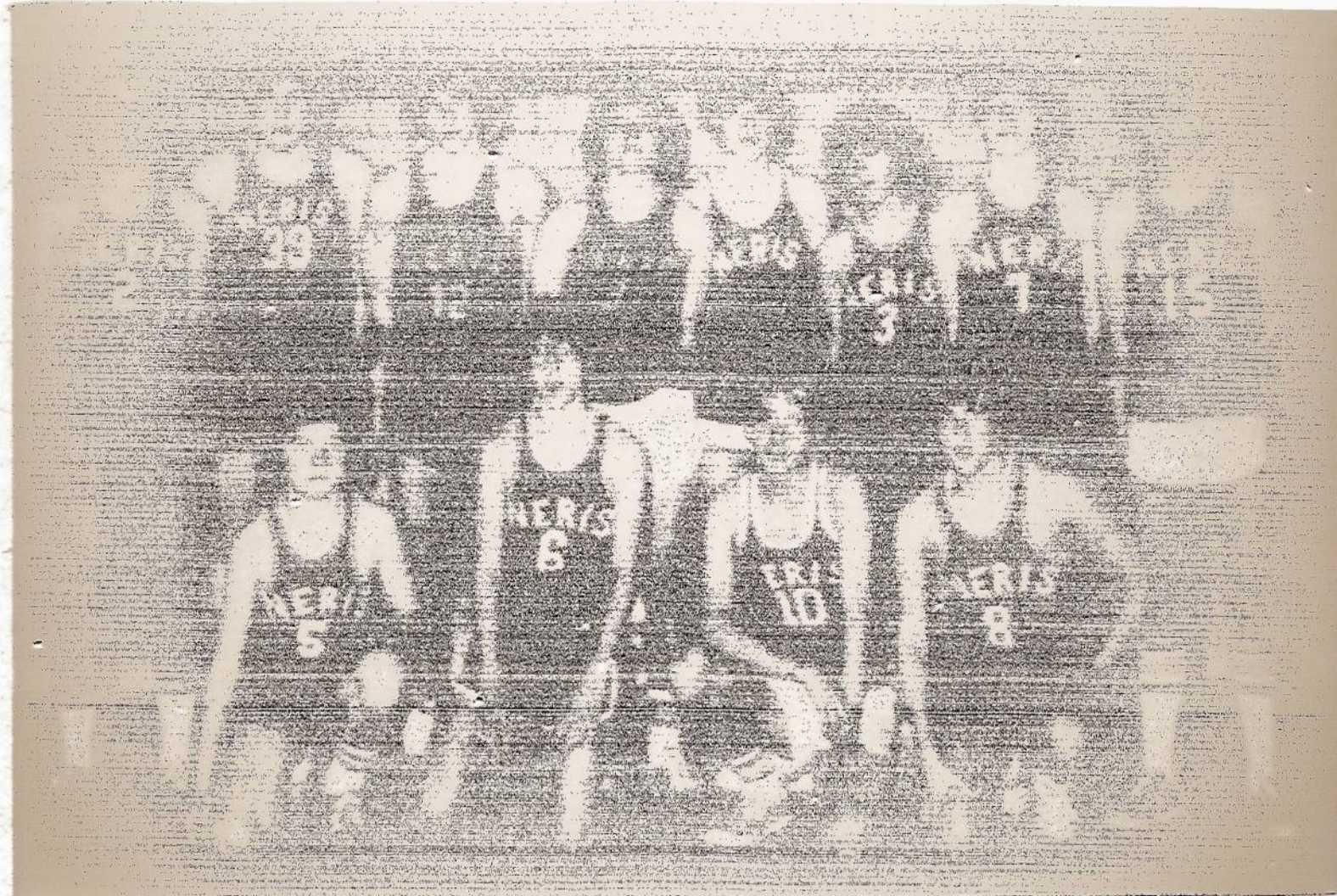
Tai, be abejo, nuopelnas organizacinio kom. pirm. L. Baziliausko ir varžybinio kom. pirm. A. Nausėdos.

DRUSKININKŲ "SVEIKATOS PARKAS"

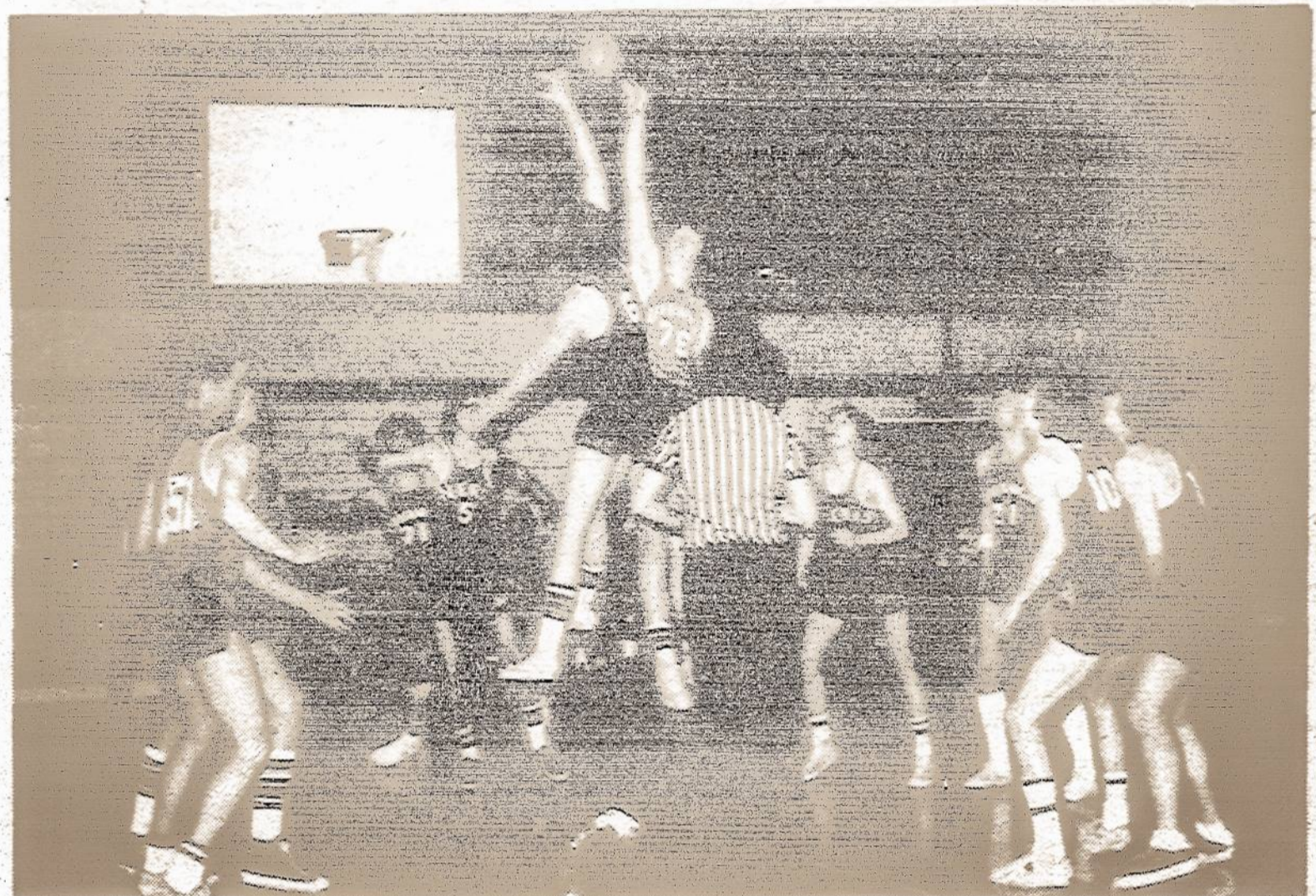
Maskvoje anglų kalba yra leidžiamas sporto žurnalas "Sport in the USSR" kuriame būna žinių ar rašinių ir apie Lietuvą bei jos sportą. 1976 metų Nr. 4 idėtas ilgas rašinys "The Health Park", kuriame yra plačiai rašoma apie Druskininkus ir jo "sveikatos parką", vadovaujamą Karolio Dineikos (čia idėta ir jo nuotrauka).

Nauja radijo programa

Birželio 1 d. Chicagoje pradėjo veikti nauja lietuviška radijo programa, kuriai vadovauja Kazė Brazdžionytė. Ji bus transliuojama kartą savaitėje — penktadieniais nuo 10 iki 11 val. vakaro. Šiaip programa būtų gal ir įdomi, tačiau jaunos vedėjos akcentas gerokai doko visą reikalą.

Chicagos Neries B klasės jaunių komanda po laimėjimo Vid. Vakarų apyg. sporto pirmenybėse. Ši komanda pakartojo pergalę ir Š. Amerikos krepšinio pirmenybėse Toronte, Kanadoje, kur irgi nusinešė I vietą.

Momentas iš Chicagos Neries-Chicagos Lituanicos A klasės jaunių krepšinio finalinių rungtynių V. Vakarų sporto apygardos pirmenybėse Chicagoje. Laimėtoju tapo Neries penketukas. S. Degučio nuotraukos

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

VYTIS BELECKAS
Savininkas

SALE VESTUVĖMS IR KITOKIOMS PRAMOGOMS. BE TO, DUODAMI POLAIDOTUVINIAI PIETŪS.

Pirmos rusiškos lietuviškas maistas prieinama kaina.

Tel. EVergreen 2-6440

1883 MADISON STREET • BROOKLYN, N. Y. 11227

HAVEN REALTY

TRAVEL AGENCY • MUTUAL FUNDS • INSURANCE

Perkant ar parduodant namus, išnuomojant butus, įgyjant apdraudus, federalinių ir valstybių [Income Tax] užpildymu, pirkimui piniginių perlaidų [Money Orders] ir įvairiausiais kitais reikalais, — kreipkitės į

JOSEPH ANDRUŠIS

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, NY 11421

Bilietai parduodami visomis susisiekimo priemonėmis į visas pasaulio vietas

Telef. VI 7-4477

Atdara kasdien nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreipkitės į

John Orman Agency

REAL ESTATE & INSURANCE

PILDOMI MIESTO, VALSTYBĖS IR FEDERALINĖS VALDŽIOS MOKESČIŲ PAREIŠKIMAI.

Geriausias patarnavimas.

110-04 JAMAICA AVE., RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas: Virginia 6-1800

MIRÉ BRONIUS VEDEIKIS

Gegužės pradžioje, baigdamas savo amžiaus 82-sius metus, Hartforde mirė lietuvis — žemaitis — raseiniškis Bronius Vedeikis. Su juo dar šių metų pradžioj teko būti, renkant L. A. P. klubo valdybą ir persimesti eiliniams reikalais, ypač apie klubą. "Tik tegul neparduoda Klubo namo ir parko," graudeno jis.

A. a. Bronius Vedeikis buvo kilęs nuo Kražių, Raseinių apskrities. Gimęs tik po metų po Kražių skerdynių, todėl augdamas girdėdavo graudžius pasakojimus apie rusų žiaurumus, kur Kražių bažnyčioje rusų kazokai yra išžudę daugybę lietuvių.

Net jo tėvas nuo Kazokų "nagai-ku" ir šautuvų buožių pečiuose žaizdų mirė. Tai jis labai pergyveno.

Tačiau a. a. Br. Vedeikis su didžiausiu džiaugsmu sutiko žinią apie Lietuvos atsikūrimą, jau būdamas čia, Amerikoje, į kurią buvo atvykęs 1914 metais, baigdamas savo amžiaus 20-sius metus.

Gegužės 16 d. Tėvynės Garsų lietuvių radijo valandos vedėjas Alg. Dragūnevičius perdavė radijo bangomis a. a. Br. Vedeikio kalbą prieš 2-jus metus, jam tada švenčiant 80 metų sukaktį. Kaip tada, taip dar ir šių metų pradžioj, velionis buvo stiprus.

Bronius Vedeikis 1926 metų vasario 1 d. vedė žmoną, Ievą Salaite,

kilusią nuo Veiverių, Marijampolės apskr. Moterystės sakramentą yra palaiminęs prel. Jonas Ambotas Šv. Trejybės lietuvių parapijos bažnyčioje. Juodu gražiai užaugino ir išmokslino dukterį Rūtą ir sūnų Gediminą. Duktė yra baigusi aukšt. mokyklą (high school) ir sąskaitybą (accounting) ir, kaip sąskaitininkė dirba valstijos įstaigoje. Gi sūnus Gediminas Vedeikis yra baigęs Arizonos universitetą ir karinius mokslus. Buvo pasiūstas į Japoniją, ir išbuvo ten 13 metų. Ten buvo nuvykusi jo ir jo šeimos aplankyti ir mama Vedeikienė. Dabar jis su šeima gyvena Havajuose.

Hartforde a. a. Br. Vedeikis priklaušė Šv. Trejybės parapijai, L. A. P. klubui, Susivienijimui Lietuvių Amerikoje, Sandarai, Lietuvių Legijonui, Tėvynės Garsams ir kt.

A. a. Bronius Vedeikis su Vladu Čekanausku, Jonu Sekiu ir Jonu Pronskum yra išleidę "Arionų Prisi-kėlimas" knygą.

Velionis pašarvotas buvo Sagarino koplyčioje. Iš čia buvo nulydėtas į Šv. Trejybės bažnyčią, kur klebonas kun. Juozas Matutis atlaikė šv. mišias ir kitas gedulingas pamaldas, po kurių nulydėtas į Šv. Benedikto kapinės ir palaidotas amžinam poilsiui.

Ilsėkis, mielas Broniau Viešpaties ramybėje. Jonas Bernotas

MIRÉ DOMININKAS KLINGA

Domininkas Klinga, buvęs Vienybės redakcijos narys ir bendradarbis, mirė gegužės 30 d. St. Petersburg, Floridoje.

Jis sunkiai sirgo. Prieš metus laiko jam buvo nupiauta viena koja, o vėliau ir antroji. Newyorkietė Bronė Spudienė aplankiusi Klingą Veteranų ligoninėje Floridoje pasakojo, kad jisai pergyveno baisius skausmus.

D. Klīnga buvo apie 83 m. amžiaus. Buvo pirmojo pas. karo veteranas, legijonierius, ilgametis SLA 250 Kp. narys Maspethe.

Lietuvoje liko jo sesuo ir kiti artimieji.

Mirė aviacijos herojus

Chicagoje neseniai mirė Lietuvos karo aviacijos pulkininkas Leonardas Peseckas. Jis pasaulyje pagarsėjo, kad Kaune, su leit. Šimkum, nusileido degančiu lėktuvu. Išlipė ant sparno, bet valingai nepaleisdamas vairo laizdos degančiam lėktuve, baisiai apdeges, po 6 mėnesių grįžo į aviaciją.

Išsikėlė A. Miklas

Great Necko jaunimas apgailestauja A. Miklo išsikėlimą toliau į Long Island, arčiau darbovietės. Aktyviai reiškesi visuomeniniam gyvenime buvo savanoris ugniagesys. Jo vietą savanorius ugniagesiu užėmė studentas Matas Šalčius.

SILVER BELL BAKING CO.

A. Radziūnas, savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona, pyragai vedybiniams ir kitokiems pokyliams.

Tel. 779-5156

43-04 JUNCTION BLVD., CORONA, QUEENS, N. Y. 11368

Kennedy aerouste išlydint O. Jozėmienę ir S. Narkėhūnaitę į Lietuvą. Nuotraukoje — N. Buknienė, V. Tysliaviėnė, kun. Čekavičius ir jo sesuo, P. Venta, J. Valaitis. Greta Jozėmienės stovi jos sūnus.

Poetas, filmininkas, kritikas Jonas Mekas, reguliarus užsakytojas, Soho, New York, N. Y., taip atsiliepia apie lietuvišką duoną:

"... Duona, Duonutė, Duonelė, Duonikė, Duonytė, Duonelytė..."
Juoda, Šviesi, Rūpi — siunčiame visur 12 svarų kepalais

ALSA HOME DELIVERIES,
BOX 172, GREAT NECK, N. Y. 11023

ĮVAIRIOMS PROGOMS GĖLIŲ GAUSITE

ALICE'S FLOWER SHOP

107-04 JAMAICA AVENUE, RICHMOND HILL, N. Y.

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454. Vakare 835-4149.

CIA RASITE NUOŠIRDŲ LIETUVIŠKĄ PATARNAVIMĄ.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Funeral Directors

Juozas Kavaliauskas

LICENSED PENNSYLVANIA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

M. P. Ballas Funeral Home

ALB. BALTRŪNAS-BALTON
660 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y. 11211
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

Joseph Garszva

UNDERTAKER AND EMBALMER
JOSEPH J. GARSZVA, Jr.

231 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y. 11211
Telefonas: EVergreen 8-9770

ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

VIENYBĖ

90th Anniversary Year—1886-1976—90-ieji Sukaktuviniai Metai

Ona Jozėnienė ir Salomėja Narkėliūnaitė pakeliui į Lietuvą. Amerikoj gimusi Jozėnienė Lietuvą lanko pirmą kartą, o Salomėja pas savo gimines ir draugus skrenda dešimtą kartą.

Helen Venis, Moterų Vienybės finansų sekretorė, ir SLA 38 Kp. veikia su anūke Carol Grabauskas lankėsi Lietuvoje. Savo sveikinime Vienybei, Venienė rašo: "Lietuva, kaip žinote, yra labai graži. Man ir anūkei Carol čia viskas labai patiko".

Antanas ir Milda Vaivada iš Mc Lean, Va. ir Elena Vainiūnienė iš Deltona, Florida aplankė seseris V. Tysliavienę ir Oną Vaivadaite New Yorke. Jie taip pat buvo nuvykę į Mystic, Conn., kur gyvena Vaivadų dukros Milda Jeanne Deupree su vyru, ir Vivian, dabar dirbanti Mystic Marine (Jūrininkystės) muziejuje, kaip lektorė.

Emilija ir Feliksas Morkai, buvę ilgamečiai New Yorke gyventojai ir veikėjai, prieš 12 metų išsikėlė į Floridą, birželio 25 d. atvyksta vizitui į New Yorką, kurio jiedu labai išsiilgę. Morkai savo gražią vasarvietę Hollywood, Fla. pardavė ir dabar apsigyveno Dania, Floridoje.

Jonas Jasinskas, iš Ventnor, N. J. neseniai vedęs Rožę Mainelytę iš Long Island City, persikėlė gyventi į Seminole, Florida.

Vienybiėtės Vienybėje. Iš kairės: Natalija Kulbokienė, Ieva Mikolajienė, Paulina Šimėnienė ir Antanina Povilauskienė. Mikolajienė, kuri šiemet minės 93 metų amžiaus sukaktį, papasakojo savo atsiminimų iš praeities. Jos atsiminimai bus atspausdinti Vienybės jubiliejinėje laidoje.

J. Valaičio nuotr.

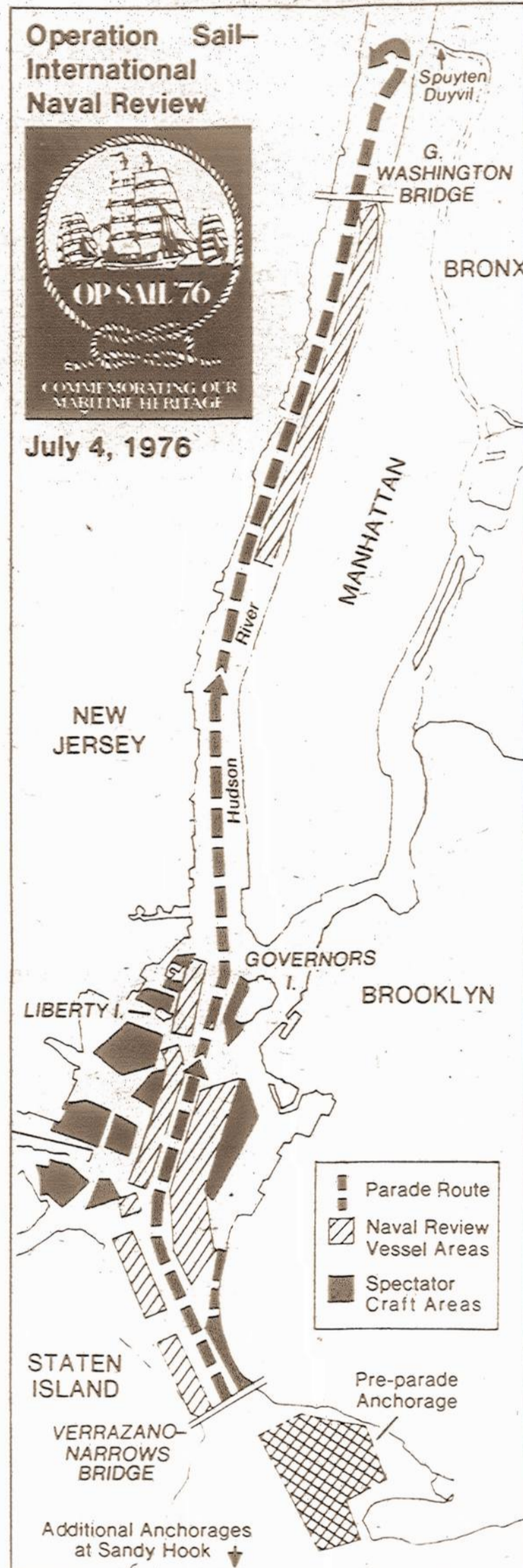
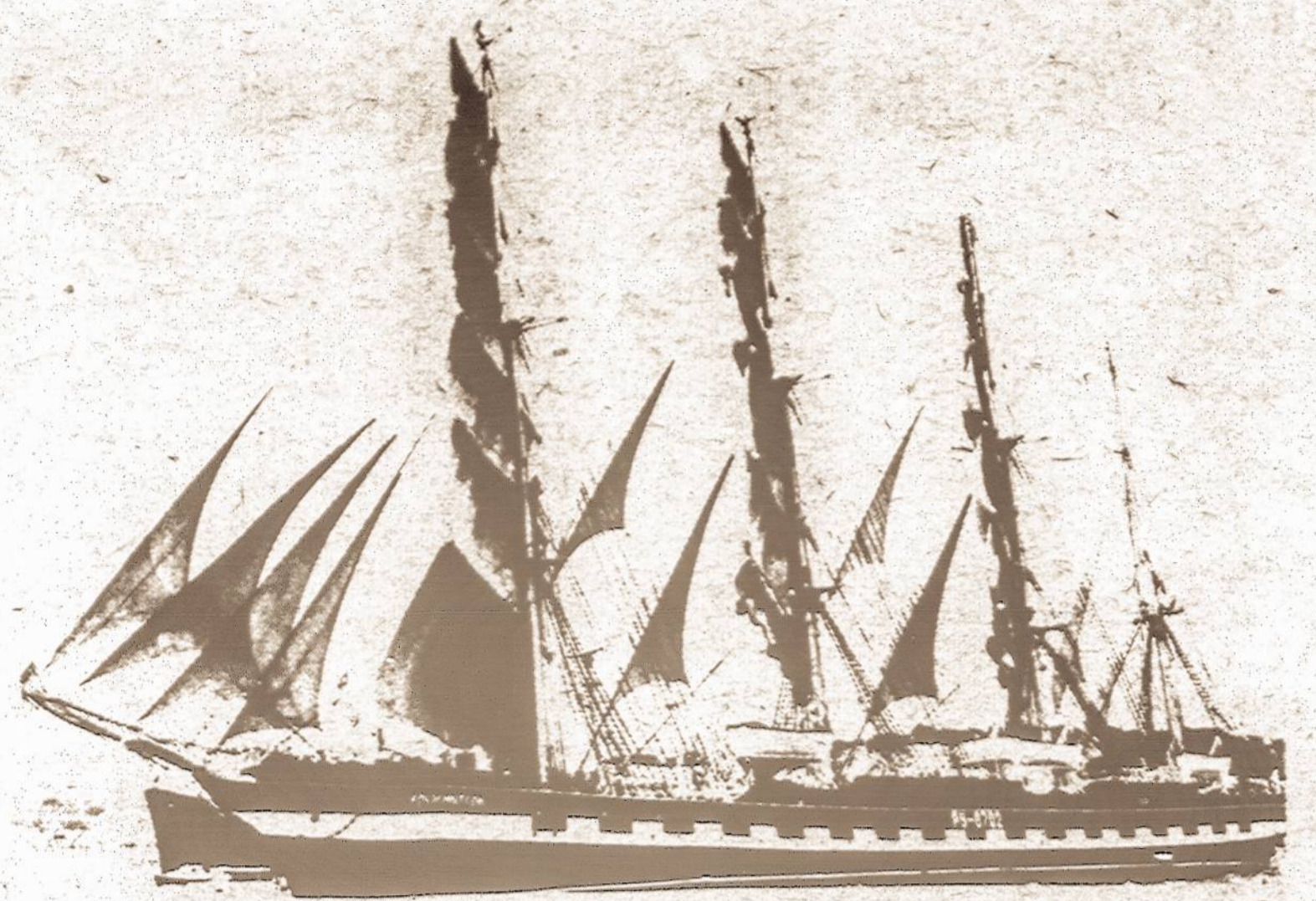
Dr. Julita Trojanienė, gyvenanti St. James, L. I., savo kabinetą medicinos praktikai ir chirurgijai vėl atidarė 56-43 Remsen Place, Maspeth, N. Y. Pacientai primami pagal susitarimą. Telefonai: 326-1731 ir 516-862-9293.

Saulius Petras Valiūnas, dr. Juozo ir Li Valiūnų jauniausias sūnus, birželio 5 d. baigė Lawrenceville Kolegiją, Princeton, N. J. Pirmą negu pradės lankyti universitetą, Saulius apie metus laiko nori pavažinėti po pasaulį, Europoje ir kitur.

Moterų Vienybės dabartinę valdybą sudaro: pirmininkė — Elena Andriūšienė, vicepirmininkė — Paulina Šimėnienė, sekretorė — Ona Stuparėnė, fin. sekr. — Elena Venienė, išdinininkė — Valė Žvirblytė ir korespondentė Sofija Kačinskienė.

Į Lietuvį rašytojų draugiją visu narių slaptu balsavimu priimti nariais šie rašytojai: Živilė Bilaišytė, Pranas D. Girdžius, Eglė Juodvalkytė, Aušra Jurašienė, Georgė Matore, Icchokas Meras, Ona Mikalaitė, Austė Pečiūnaitė, Mirga Girniuvienė, Teresė Pautieniūtė-Bogutienė, Aleksandras Rėdžius, Rimas Vėžys.

Kęstutis K. Miklas, birželio 5 įvykusioje UBA-BATUNo metinėje konferencijoje buvo išrinktas UBA-BATUNo prezidentu. Jo pavaduotoju išrinktas latvis Ints Rupners, o finansų reikalams estas Rein Virkmaa. Iš lietuvių pusės į direktoriatą dar buvo išrinkta Helen Kulber ir Kristina Nomeikaitė, o į direktoriatą antrininkais — Donatas Banaitis, Dalia Bulgarytė ir Jonas Klivėčka. Kontrolės komisijoj lietuviams atstovauja kun. Barnabas Mikalaukas, OFM. Šiai konferencijai pirmininkavo prel. Jonas Balkūnas. Konferencijos metu buvo taip pat paminėta ir BATUNo 10 metų veiklos sukaktis. Kalbas pasakė Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis, Simas Kudirka ir visa eilė kitų. Gauta daug sveikinimų. Sveikino Lietuvos diplomatinės šefas St. Lorzaitis, VLIKO pirmininkas dr. K. Valiūnas, pabaltiečių diplomatai ir eilė organizacijų.

UBA-BATUNo veiklos dešimtmečiui atžymėti leidinys greitai laiku atiduodamas į spaustuve. Jis bus išleistas ir padalintas Baltijos festivalio metu, kuris šiemet rengiamas rugpjūčio 14, Plattdeuteche parke, Franklin Square, Long Island, New York. Leidinys yra dar vietos sveikinimams, linkėjimams BATUNui bei skelbimams. Medžiaga turi būti gauta BATUNo įstaigoj ne vėliau kaip liepos 1. Siųsti United Baltic Appeal — BATUN vardu, 2789 Schurz Avenue, Bronx, N. Y. 10465 — tel. (212) 828-2237.

UBA-BATUNo konferencijoje, birželio 5, buvo paskelbta, kad ryšium su padidėjusiomis išlaidom, ypač pašto, BATUN News biuletenio metinė prenumerata yra pakelta iki \$15 prenumeratoriams Amerikoj ir Kanadoj, o į visus kitus kraštus iki \$20. BATUNo nariams Amerikoj ir Kanadoj, kurie prenumeruoja šį biuletenį, prenumeratos kaina pasiūlyta ta pati — \$10 per metus.

Virš 50 kūrinių laivų iš įvairių valstybių dalyvaus "Operation Sail '76" New Yorke ir New Jersey uostose Liepos 4-ąją, minint Amerikos nepriklausomybės 200 metų sukaktį. Viršuje — Sovietų laivas "Kruzenshtern", kuris pirmasis perplaukė Atlantą iš Plymouth, Anglijos. Kairėje nurodomas Operation Sail maršrutas, prasidedantis Staten Island. Žiūrovai šį nepaprastą laivų parodą Hudsono upe matys iš New Yorke ir New Jersey pusės.

Naujas "Film Culture" numeris

New Yorke pasirodė naujas "Film Culture" numeris 61. Žurnalą, kuris susilaukė didelio dėmesio, redaguoja poetas filminkas Jonas Mekas.

Kazys ir Ona Miklai, gegužės 29, Great Necke, New Yorke užmiestyje, Long Islande, savo giminių ir artimųjų tarpe iškilmingai atšventė savo 50-ties metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Į jų pagerbimą svečių suvažiavo net iš tolimųjų Amerikos vietovių. Šios sukakties proga atėjo palaiminimas ir iš Šv. Tėvo. Laiškais sveikino JAV prezidentas Ford, New Yorke gubernatorius H. Carey, sen. J. Buckley, kongresmanas L. Wolff, Nassau County executive R. Caso, Town of North Hempstead viršininkas R. Meade, Lietuvos Gen. Konsulas A. Simutis, PLB pirm. Br. Nainys, JAV LB pirm. J. Gaila ir eilė kitų. Gauta daug telegramų, tame skaičiuje ir iš Lietuvos.

K. ir O. Miklai yra susipratę lietuviai, priklauso LB great Necko Apylinkei ir visad nuoširdžiai bei duosniai remia lietuvišką veiklą. Amerikoj gyvena nuo 1948 metų. Užaugino puikią lietuvišką šeimą — sūnų Ramutį ir dvi dukras — Reginą Čirpuliene ir Danutę Alilionienę. Sūnus Ramutis yra JAV laivyno aviacijos leit. komanderis, šiuo metu gyvena Texas valstijoje ir ten moko bei paruošia laivyno aviacijos lakūnus skriudymui.

Pasitraukus Danutei Bobelienei, naująja Maironio Lituaniškos Mokyklos vedėja pakviesta Gintarė Banaitytė-Ivaškienė.

Lietuvių Moterų Klubų Federacija birželio 27 paminės Ligijos Bielukienės dešimties metų mirties sukaktį.

REIKALINGAS PIRMOS EILĖS mašinistas nedidelėje dirbtuvėje. Darbas nuolatinis, turi mokėti angliškai. Telefonuokite 743-5840.

Vienybė, 1976 m. birželio 11 d.